BEŞİNCİ SENE — N° 1776

PERŞEMBE 18 Nisan 1929

Cumhuriyet

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR, SİYASİ TÜRK GAZETESİ

Başmuharriri
YUNUS NADİ

İdarehanesi: Düyunuumumiye karşısında dairei mahsusa
Telgraf: İstanbul Cumhuriyet-
Posta kutusu: N° 246
Telefon: Baş muharrir: 2366 Tahrir müdürü: 3236
İdare müdürü: 2365, Kitap kısmı: 472

ABONE ŞERAİTİ		
MÜDDET:	Türkie için	Hariç için
Seneliği	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
5 KURUŞTUR

Cenevre Tahdidi Teslihat Konferansında TürK Tezi

Muammaya dair

Hayat pahalılığından bahis son bir makalemizde biz paramızın kıymetini mücadele mevzuu olarak göstermiştik, ya paramızı altın gümüş yapalım, yahut onu altın gümüş ayarında yapalım demiştik. Evvelâ tasrih edelim ki bu teklifin iki şıkkından birincisi altın gümüş esasına avdet, ikincisi de tesbiti kıymet demektir. Bir kâğit lira bir altın olursa altın esasına gelinmiş olur. On kâğıt lira bir altın addolunursa bu muamele ile dahi altın ayarını mikyas ittihaz etmiş sabit bir esas konulmuş olur. Hemen bütün dünyanın tecrübe ettiği, bizim ise hâlâ içinde yüzdüğümüz bir hakikattır ki bahiste istikrarsızlık umumî hayatta mes'um tesirleri olan en büyük afettir.

Necmeddin Sadık Bey arkadaşımız evvelki günkü "Akşam" da bizim makalemizi tenkit ederek pahalılığın yalnız para farkından ileri gelmemekte olduğunu, çünkü ortadaki açıklığın para farkından bir iki misli fazla olduğunu yazıyor ve bunu isbat etmek için gene aynı makalede bizim vermiş olduğumuz misalleri tekrar ediyor. Bedahet karşısında münakaşaya mahal yoktur. Misallerini biz vermiş olduğumuza göre hayat pahalılığının altın-kâğıt farkından fazla olduğunu biz de pek âlâ görüp duruyoruz demektir. Hem ne hacet "Cumhuriyet" bir iki gün evel de Alâettin Cemil beyin aynı mevzuda bir makalesini neşretmişti. Alâettin Cemil Bey, hayat pahalılığının para farkından lâakal bir misli fazla olduğunu isbat ederek bunun adına da "iktisadi bir muamma" demişti. Bize o makalesini getirdiği zaman biz Alâettin Cemil Beye:

— Zaten meydanda olan bir hakikati tetkikçi bir ilim gözüyle pek güzel tebarüz ettirmişsiniz. Fakat muammanın halli için hiç bir şey söylemiyerek mes'eleyi iktisatçıların gözleri önüne koymakla iktifa ediyorsunuz. Bu oldumu? Siz de bir iktisatçısınız. Evvelâ kendi fikirlerinizi, velevki faraziyye şeklinde, velevki şöyle böyle işaretler kabilinden kaydetmiş bulunsaydınız ya?...

Demiştik te Alâettin Cemil Beyden şu cevabı almıştık:

— Ben muammayı ortaya koydum; onun esbabına ait te bazı işaretler vermedim değil. Şimdilik bu kadarla iktifa ederek beklemeği tercih ettim.

Demek ki Necmeddin Sadık Bey arkadaşımızın serdettiği mütalealar ve nazeriyeler herkes gibi bizim de meçhulümüz şeyler değildi. Mesele muammanın hallindedir. Bunun için kim ne söliyor ona bakalım. Filhakika o bahiste Alâettin Cemil Bey uzaktan uzağa olsa da bazı işaretler koymuştu. Necmeddin Sadık Beye gelince o hayat pahalılığında altının kâğıda nisbetinden fazla olan farkı nereden geldiği belli olmıyan bir fark olmak üzere tasrih ediyor.

Farkın nereden geldiği belli olmadıkça onunla mücadele etmek ihtimali olmaz tabiî. Biz ise makalemizde paramıza kıymet vermek cidaline müntehi neticeye varmadan evvel hadiseyi alelûmum umumî servetin azlığına, azalmış olmasına irca etmiştik. Bu mukaddime paramıza kıymet vermek cidalinin istihtaf edeceği gayeyi de göstermeliydi: Umumî servetimizi çoğaltmak, yani memlekette kazancı artırmak.

Filhakika paramızı ya altın gümüş kıymetine çıkarmak, yahut aşağı yukarı gene o manaya gelmek üzere altına nisbetle sabit bir kıymete irca etmek zannolunduğu kadar basit bir iş değildir. O iki neticeden her hangi birine vasıl olabilmek için yerine getirilecek mühim ve büyük şartlar vardır. İşte bizce paramızın ıslahı gibi çok ciddî bir maksatla yerine getirilecek bu şartların ele alınması bizzarure hayatın yavaş yavaş makul bir şekil almasına, yani ucuzlamasına dahi hadim olacaktır. Para son tahlilinde emek ve istihsal demektir. Emek ve istihsali tevlit ve tezyit etmek içinse sermayeye ihtiyaç vardır. Bizce bugün milletin bütün iktisadiyatı ve devletin bütün maliyatı ancak bu düsturlar üzerine istinat eder.

Hayat neden pahalı sualine ilk verilecek cevap şudur:

— Çünkü paramız düşük ve kararsız!

Belki hayat pahalılığının sebebi yalnız bundan ibaret değildir. Fakat bunun mühim bir sebep olarak ortada bulunduğu meydanda bir hakikat değil midir? Hayatın neden pahalı olduğunu araştırırken paramızın neden düşük olduğunu dahi bilmeğe çalışmak zaruridir. O zaman görülmek ihtimali kuvvetlidir ki parayı düşüren avamil hayatı pahalı kılmakta daha müessir olan bir takım sebeblerdir.

Bu esaslar bilinmedikçe mes'eleyi halletmek kolay olmaz. Vergilerin ve resimlerin fazla olup olmadığı bile ancak böyle esaslı bir tetkik ile anlaşılabilecektir.

İstihsal az, iş az, kazanç mahdut, zaten umumî servet azalmış, şimdi yalnız kazançla yaşamıyoruz, zaten azalmış olan mevcuda dahi müracaat ediyoruz, bu müşkülatı mehmaemken kolaylaştıracak hiç bir tedbir aldığımız yok. Sonra da hayat neden pahalı diye şikâyet ediyoruz. Bu türlü ahval ve şerait içinde hayat pahalı olmaz da ne olur.

Yunus Nadi

Görünen köy kılavuz istemez

Feci hakikatleri uryanlığıyla görmek lâzımdır, Hayat pahalılık şiddetle mevcuttur

Emin Âli B. in beyanatı

Halk Fırkası hayat pahalılığıla mücadele edecek

Fırka heyeti idare reisi Emin Âli Bey

Vali vekili ve Şehremini Muhittin B. in, dünkü gazetelerde intişar eden beyanatında, hayat pahalılığı olmadığı ve et pahalı olsa kimsenin almıyacağı yolunda bazı cümlelere tesadüf edilmiştir. Muhittin B. in bu mesail etrafındaki beyanatının her halde yanlış intişar ettiğine hükmedilmektedir.

Dün bir muharririmizin yaptığı tahkikata göre, hayat pahalılığı mevcut olmadığı fikrinde bulunmadığı anlaşılan C. H. F. İstanbul merkezi, maişetin tehvini mes'elesiyle esaslı surette iştigale karar vermiştir.

Bu hususta Fırkanın İstanbul Vilâyet idare heyeti reisi Emin Âli B. muharririmize atideki beyanatta bulunmuştur:

" — Hakikatler, ne kadar feci olursa olsun, bütün uryanlığı ile görmek ve ona göre

[Mabadi Sa 2 Su 1 de]

Var kıyas et!...

Aslı, esası yokmuş!..

İstanbul Şehremini Muhittin Beyefendinin çok dikkat ve ibrete şayan beyanatını okuduk. Müşarünileyh tam kırtasiyeci bir memur zihniyeti ile vaki olan bu beyanatında iktisadiyattan, arzu talep kaidelerinden bahsettikten sonra - tok açın halinden anlamaz kabilinden olacak - "hayat pahalılığının aslu esası yoktur!„ diyerek mes'eleyi kolaycacık kökünden kesip atıyor.

Filhakika, bir şehrin ki ekmek, un ihtiyacatı ve piyasası Kozmetolar ve rüfekaşı, bir şehrin ki et ihtiyaçatı ve piyasası Feldman ve şürekâsı ve Kasaplar Şirketinin elinde ve inhisarında bulunur, bir şehrin ki, Şehremini havayici gıdaiyenin asıl, hakikî fiatlarını bilmez, fasulyenin 80-100, mercimeğin 60, etin 180 kuruşa kadar satıldığı bir zamanda,

"Pahalılığın aslı, esası yoktur!. sığır eti 80 kuruşadır ve her keseye elverişlidir!„ der ve "Et pahalı değildir, çünkü pahalı olsaydi herkes almazdı, mademki alıyorlar, o halde pahalı değildir!„ diye gülünç birde mantık çardağı kurarsa ayni müessesenin Sıhhiye Müdürü gibi şehir halkına "Beyenmiyen köylere gitsin!„ demediğine ve bugün aç kalmadığımıza şükrederek,

Düşünelim ve ibret alalım!

pahalılık yok mu imiş?

Şehremini, öyle birşey söylemedim diyor

Şehremini muhiddin B.

Dün bir refikimiz Şehremini Muhittin Beyin beyanatını neşrederken bir sui tefehhüm eseri olarak Muhittin Beyin "İstanbulda hayat pahalılığı yoktur!„ dediğini yazmıştır. Yalnız İstanbulda değil dünyanın her tarafında hayat pahalılığı varken Muhittin beyin böyle bir iddiada bulunacağına ihtimal vermek kabil değildi. Muhittin B. dün kendisile görüşen bir muharririmize bu hususta şunları söylemiştir:

— Ben bu gazete muhabirine hayat pahalılığının bir gazete havadisi olarak mütalea edilemiyeceğini ve ihtisasa mutevakkıf vasi bir ilim mevzuu teşkil ettiğini söyledim.

Bunu müteakıp nezdinde bulunan bir kaç zat ve bilhassa Darülfünun müderrislerinden İbrahim Fadil Beyle hayat pahalılığının eşya fiatına nazaran mı? Yoksa paranın kıymeti iştiraiyesine nazaran mı? mütalea ve tetkik edilmesi lâzım geldiği hakkında uzun uzadıya mübahasada bulunduk ve bu mes'elelerin matbuatta münakaşası erbabı ihtisasa ve ilme tevdi edilmesi lâzım geldiğini ilâve ettim.

Şuna nazaran gazeteye beyanat şeklinde yalan yanlış akseden haberler ve vaki olan neşriyat asılsızdır.

Verem hastanesi mes'elesi

Son zamanlarda verem Hastanesi mes'elesini bazı gazeteler yeni bir vesilei tenkit

[Mabadi Sa 2 Su 2 de]

Hukukçularımızın mütaleası

Rıhtım şirketinin hilâfı mukavele hareketleri mucibi fesihtir

Avukat Ragıp B diyor ki...

[Taahhüdünü ikmal etmiyen, iki köprü arasında milyonlara malolacak rıhtım yapmamasina mukabil bütün Haliçte ve Boğaziçine kadar bütün sahillerde ne kadar tahmil ve tahliye olursa hiç bir hizmet karşılığı olmaksızın havadan resim alan Rıhtım şirketinin hukukî vaziyeti hakkında hukukçularımızın mütalealarını sormuştuk. Dünkü nüshamızda maruf avukatlarımızdan Cevat Abdürrahman Beyin cevabını yazmıştık. Bugün de gene çok kıymetli hukukşinaslarımızdan avukat Ahmet Ragıp Beyin vakifane mütalealarını dercediyoruz.]

" Avrupada bir kaidei külliye mekamında carî bir hükmü kanunî mevcuttur ki bu hükmü kanunî iktizasınca:

" Bir mukavele ahkâmını tarafeyni akıdeynden biri ihlâl edecek olursa, tarafı diğere hakkı fesih bahşeder. „

Bizim ticaret kanunu cedidimizin 660 ıncı maddesi de bu ahkâmı ihtiva etmektedir.

Hadisemizde tetkik edilecek nokta şudur: Acaba rıhtım şirketi mukavele ahkâmını ihlâl etmiş midir, etmemiş midir? Eğer etmiş ise hükûmetimizin, bu hükmü kanuniye göre, hakkı feshi derkârdır.

Şirket, hasbelmukavele, halicin iki sahiline, Unkapanı köprüsüne

Avukat Ahmet Ragıp B.

kadar, rıhtım inşasına mecbur iken, bu rıhtımları yapmamıştır.

Şirket bu hareketini mazur göstermek için mukavelenin tadilinden bahs ediyor, yani muhatabına karşı bir defi dermeyan ediyor.

Bu defi varit midir, değil midir, şimdi bu ciheti tetkik edelim:

O zamanın bahriye nazırının mürettep bir curnalı üzerine nafıa nezaretince yapılan muamele gayri kanunî bir hareket olmakla

[Mabadi Sa 2 Sü 6 da]

Emel H. ın cenazesi İstanbula nakledildi

Viyana Sefirimiz Hamdi Beyfendinin kızı Emel Hanımın irtihal ettiğini kemali teessürle haber vermiştik. Merhumenin cenazesi dün Viyanadan getirilmiştir. Cuma günü (yarın) sabah onda Sirkeci camiinden kaldırılarak, beylerbeyine nakledilecek ve orada aile kabristanına defnolunacaktır. Henüz on yedi yaşında olan Emel H. cidden müstesna yetişmiş, iyi tahsil görmüş, hüsnü ahlak sahibi bir kızcağızdı. İngilizce, Almanac ve Fransızca lisanlarını ana lisanı gibi bilirdi. Böyle kıymetli bir gencin vefatı hepimizi müteessir etmiştir. Ham[di] Beyfendi ile refikaları Hanım Efendiye en samimi taziyetlerimizi arzederiz.

Emel H.

Tahdidi teslihat ve Türkiye

Tevfik Rüştü B. noktai nazarımızı izah etti

Her devlet kuvvetlerini meşru müdafaa ve ihtiyaçlarına göre tahdit etmelidir

Cenevre 16 (A. A.) — Tevfik Rüştü Bey ihzarî terki teslihat konferansında Türk tezini berveçhi ati teşrih eylemiştir: " Türkiye yüksek Meclisimizin mesaisine ikinci defadır ki bilfiil iştirak ediyor. Sulh sahasında bir çok senedenberi sarfedilen mesainin tekâmülünü dikkatle takip eden Cumhuriyet hükûmeti şu kanaata vasıl olmuştur ki bütün mesainin beynelmilel bir komisyonda temerküzü ve bu mesainin temadisini temin eden azimkâr arzu cihan milletlerinin amelî ve seri bir tahakkuk arzusile hakkında mütezayit bir merbutiyet gösterdikleri fikrin tevlit eylediği gayri kabili mukavemet kuvvetten neş'et etmektedir. Bu kanaat, efendiler, amelî mucibi memnuniyet ve kabili tahakkuk bir neticenin elde edilmesini halisane ve samimiyetle teshil etmek için bütün vasıtalarını istimale azmetmiş bir aza olarak bizi yapılmakta olan mesaiye iştirake sevketmiştir. Bu konferansın son içtimaındanberi geçen bir sene tahakkuk hususunda en müsmir devirlerden biri olmuştur.

Tevfik Rüştü B. Cenevrede

] Mabadı Sa 4 Su 1-2 de]

Güzellik Müsabakamız!

Güzeller fırsatı kaçırmayınız! En ziyade rey alan 20 güzeli sinemaya çektireceğiz!

Bugün Haydarpaşadan T. Hanımın resmini dercediyoruz.

***

Güzeller!

Son temditten istifade ediniz, 23 nisan akşamına kadar resimlerinizi getiriniz ve ya çektiriniz. Ogünden sonra resim kabul edilmiyecektir. Resimlerinizi bizim hesabımıza Beyoğlunda şu fotoğafhanelere çıkartabilirsiniz.

Foto: Ferit İbrahim
„ Kanzler
„ Vayinberg
„ Sebah ve Juvalye
„ Febüs

Sinema artistleri gibi filme alınmak isterseniz, müsabakamıza iştirak ediniz. Bu filmi güzide san'atkârımız Ferit İbrahim Bey bizzat tertip edecek ve alacaktır.

Foto Kanzler

41 — T. Hanım

İran Efganı işgal edecekmiş

Rusya bunun vahim neticesini İrana ihtar etti

Moskova 16 (A. A.)— Karahan Efgan - İran hududundaki bazı ahval endişe tevlit edecek mahiyette olduğundan İran sefiri Ensariyi kabul ederek şifahî itirazatta bulunmuştur. Karahan haydutluğu tenkil perdesi altında bazı İran mehafilinin Efgan arazisinden bir kısmını işgal etmek arzusunun İranı şark devletleri istiklâlinin düşmanları arasına atacağı ve İranı tecrit edeceği cihetle bizzat İran için çok vahim tehlikeleri badi olacağını beyan etmiştir. Sovyet hükûmeti Efgan istiklâlini baltalamak teşebbüslerine karşı lâkayt kalmaz ve İran hükûmetinden gayri mes'ul İran mehafilinin Efgan istiklâlile alâkadar olan tasavvurlarına mani olmak üzere tedabir almasını rica eder.

Tahrandaki Sovyet sefirine de mahalli makamat nezdinde bu yolda itirazda bulunulması için talimat verilmiştir.

İran Hariciye nazırının beyanatı

Tahran 16 (A. A.) — Havas ajansı bildiriyor: Hariciye nazırı meb'usan meclisinde İngilterenin tahriki üzerine Efganistanla bir ihtilâf zuhuru ihtimaline dair İran gazetelerinde görülen beyanatın vakıa mutabık olmadığını ve bu iddiaların hiç bir vecihle fütuhat emeli beslemiyen, başkalarına ait toprakların bir zerresine bile göz dikmemiş olan İranın umumi siyasetine münafi olduğunu beyan etmiştir.

Rus hariciye Komiseri Kara Han

Milyoner ZAHAROF

Muharriri: Marus — 11 — Nakili: Muharrem Feyzi

Her akametten bir hayat dersi alan Zaharofun şahsiyeti artık tebellür ediyor, İngiliz siyasetine veçhe veren sanayi patronları arasına giriyordu

Heyeti askeriyelerin propagandacılığı

Büyük askerî devletlerin cihanın her tarafına gönderdikleri heyeti askeriyeler ve askerî muallimler mensup bulundukları memleketlerdeki büyük silâh fabrikaları için en mükemmel ve en emin propaganda vasıtasını teşkil ediyorlardı. Filvaki küçük hükûmetler düveli muazzamayı taklit ederek silâh siparişi vermeden evvel münakasalar ve muhteşem tecrübe merasimi tertip ediyorlar idi. Fakat neticede gene ecnebi askerî muallimlerin ve heyetlerin hüküm ve sözleri galebe ederek bunların tavsiye eyledikleri silâh fabrikalarına sipariş veriliyordu. Bu suretle ecnebi heyeti askeriyeler memur bulundukları hükûmetlerin silâh siparişlerinin onda dokuzunu iltizam eyledikleri fabrikalara temin ediyorlar idi.

Bu sayede top ve tüfenk fabrikalarının markaları sabun ve levanta gibi harcı âlem emtiadan çok zaman evvel ecnebi piyasalarında mevki tutmuş ve yerleşmiştir. Binaenaleyh her hangi devlet adam akıllı bir ordu vücude getirmek istediği takdirde bunu ya Krup yahut Şnayder- Krözo toplariyle teslih ediyordu.

Nazırlara meb'uslara rüşvet

Bu vaziyet karşısında küçük ve yeni müesseseler müşkül bir halde bulunuyordu. Sipariş almak için her türlü çareler ve hatta pek temiz olmıyan vesaite müraceat ediyorlardı. Bunun için gizli ve açık rüşvet vermek esliha ve teçhizatı askeriye ticaretinde her gün görülen adetler sırasına geçmişti.

Hatta bu rüşvetler en yüksek makamata, nazırlara ve parlamentoya kadar yol buluyordu.

Lâkin rüşvet işinde dahi büyük müesseseler küçüklere tefevvuk ediyordu. İşte bu gibi esbabı muhtelifeden dolayı silâh imalâtı işlerinde ve ticaretinde alâkadarların temerküz eylemelerine ve birleşmelerine mecburiyet vardı. Bu suretle bu iş ve ticaret birkaç fevkalâde büyük müesseselerin elinde toplanıyordu.

İşte bu hakikati idrak eden Torsten Vilhelm Nordenfeld ile Hiram Maksim aralarında sulhu tesis eylemeğe lüzum görmüşlerdir.

Nordenfeld ile Maksim birleşti

Bu suretle 1888 tarihinde Nordenfeld top tüfenk ve mühimmat limited kumpanyası ile maksim tüfenk kumpanyası birleşmişlerdir. Her iki şerik harice karşı yeni müessesenin gayet muazzam bir teşebbüs olduğunu göstermek için yeni kumpanyanın sermayesini gayet yüksek tayin eylemişlerdir. Meselâ Maksimin makineli tüfeginin patentesine 18,000,000 şilin kıymet konularak semaya miktarı kabartılmıştır.

İlk tecrübede yeni şirketin malî piyasanın emniyetini kazandığı sabit olmuştur; birleşen iki müessesenin teşkil eylediği yeni müessesenin yapmak istediği istikraza birkaç saat içinda fazlasile müşteri kaydolunmuştur.

Bu muvaffakiyet efkârı umumiyenin dünyaya ölüm saçacak olan beynelmilel esliha ve techizatı harbiye ticaretinin atisinin gayet parlak olacağına emin ve kani olduğunu ispat ediyordu.

Üçüncü fasıl

Vasil Zaharof artık acentalık mevkiinden çok yükselmişti. Elinde külliyetli miktar da esham olduğundan Maksim müessesesinde çok sözü geçiyordu. Tam bu sırada meşhur İngiliz teçhizatı harbiye müessesesi Nikers, Hiram Maksime birleşmek teklifinde bulunmuştur.

İngiliz müessesesi Hiram Maksime nakadar ehemmiyet ve kıymet verildiğini bütün âleme anlatmak için isminin gayet eski ve namdar bir aile müessesesi olan "Vikers oğulları ve kumpanyası„ unvanına ithal edeceğini vadediyor ve diğer taraftan Maksim tesisatına bir milyon ingiliz lirasından fazla nakit para teklif ediyordu.

İngiliz şirketinin birleşmek için M. Maksim ile şürekâsına teklif eylediği kârlı şeyler bunlardan ibaret değildi.

mabadi var

Görünen köy kılavuz istemez

Emin Âli Beyin beyanatı

[Birinci sahifeden mabait]

tedabir almak lâzımdır. Ben, hayat pahalılığını, şahsan inkâr edemem. Fırkamız, bunun müessir ve amillerini aramak ve izalesi çarelerini bulup, vesaiti kanuniye ile, tatbik ettirmek için suveri muhtelife ile tetkikat yaptırmakta ve muhtelif alâkadarlarla temaslarda bulunmaktadır.

Binaenaleyh, hayatın, fıkarayı halk için, tehvini çareleri, salâhiyettar makamatı resmiyece muhakkak bulunacak ve bu semerenin biran evvel elde edilmesine Fırkamız son derece çalışacaktır. Ümit ve temennimiz, mesaimizin yakında semere pezir olmasındadır. Dert teşhis edilince, devası daha kolay bulunur, fikrindeyiz.„

Diğer taraftan öğrendiğimize göre, Fırkanın Vilâyet heyeti idaresi, hayat pahalılığı çerçivesine dahil olan muhtelif mevat üzerinde, bu işlerle iştigal edenlerin ayrı ayrı mütalealarını almaktadır. Bugün de, et mes'elesi hakkında bazı alâkadarların verecekleri izahat tesbit edilecektir.

Pahalılık yok mu imiş?

[Birinci sahifadad Mabait]

ittihaz etmişlerdi. Evvelâ şurasını söyleyeyim ki memlekette verem hastanesi mes'elesine temas eden ve bu kelimeyi ilk defa talâffuz eden adam benim. Benden evvel bu mes'eleye hiç kimse tarafından temas edilmemişti.

Bunu düşündükten sonra yerini intihap eden ve bunu mütehassıs bir heyeti sıhhiyeye tetkik ettiren ve muvafakatlerini alan ve bundan sonra en son yapılan verem hastanesini tetkik için bir doktor ve bir Mimarı Almanyaya gönderen ve bunun pilanlarını alan benim. Ayni zamanda bu müesseseyi vücude getirmek için lâzım gelen parayı tedarik etmiye çalışan da gene benim.Bu matbuatça malûmdur.

Buna rağmen kendi kalemlerine verdiğin bu mevzuu her nedense onutarak hastane yapılmıyacak gibi neşriyatta bulunmanın hikmetini anlayamadım. Bundan maksat konservatuvarı yaptırtmamaksa ben onu behemehal yapacağım. Mamafi verem hastanesi belki daha evvel yapılacaktır. Matbuatta çalışan arkadaşlardan biraz insaf ve mantık temenni ederim.

Bir Şehre Darülaceze manzarasını vererek mütalea etmek doğru değildir. Şehrin bütün ihtiyaçlarına cevap vermek mecburiyetindeyiz bunun aksi o şerhir halkına hürmetsizlik olur.„

Devlet Bankası etrafında tetkikat

Ankara 17 [Hu. Mu.] — Devlet Bankası mütehassısı M. Müller geldi. Yarın Maliye Vekili ile görüşerek tetkikata başlıyacaktır. Maliye Vekili Şükrü Bey devlet Bankasının teşkili hakkındaki lâyihayı bu devrei içtimaiyede yetiştirmeye çalışıyor.

B. M. Meclisinde

Ankara 17 (Hu. Mu.) — Yarın Mecliste İdarei Tmumiyei Vilâyet ve iflâs, icra lâyihaları müzakere edilecektir.

Heyeti Vekilede

Ankara 17 (Hu. Mu.) — Heyeti Vekile bugün toplanarak bazı münakale lâyıhasını Meclise sevketti. Yarın meclis toplanacaktır.

Bugün vilâyetlerin umumî idaresi hakkındaki lâyiha görüşüldü. Pazartesi bütçe müzakeresine başlanması muhtemeldir.

Şehir ve Memleket haberleri

Mıntaka ticaret odaları kongresi

İstanbul limanı hakkındaki şikâyetlerle bazı temenniler Vekâlete bildirilecek

İstanbul mıntakası ticaret Odaları kongresi dün de ikinci içtimaını aktederek bu seneki faaliyetine nihayet vermiştir. Dünkü kongreye ticaret mıntaka müdürü Muhsin Naim Bey riyaset etmiş ve encümenlerden gelen raporlar kongre kâtibi Bahri Doğan Bey tarafından okunmuştur. Remzi Saka Beyin Şirketler hakkındaki raporunun Anonim şirketlerin teşekküllerindeki resaneti temin edeceği, ferdî mesai ve sermayenin anonim mahiyetine inkılâbını teshil ve teşvik edeceği nazarı dikkate alınarak kabulü teklif edildiğinden heyeti umumiyece de tensip edilmiştir.

Bundan sonra İstanbul limanı hakkındaki rapor için de İhrakiye için şehrimize bırakılan kömürlerin tekrar tahmil edilmek istenildiği zaman gümrükten müsaade alınması dört saate mütevakkıf olduğu, Ecnebi kömürleri için bu müşkülât olmadığı, Zonguldaktan gelen kömürün tahliyesi uzun sürdüğünden navlon masrafının fazla olduğu ve vapurların su ihtiyacının sür'atle temin edilmediği beyan edilerek bu şikâyetlerin İktisat Vekâletine bildirilmesi talep ve heyeti umumiyece de kabul edilmiştir.

Gelibolu ve Edirne zürraına tohumluk tevzii ve bu Çanakale Gelibolu ve edirne havalisinde ağnamın yüzde altmışı kıştan telef olduğundan damızlık hayvanların gümrükten bilâresim ithali hakkındaki muafiyetin yerli hayvanlara da teşmili, kismen yanmış veya yırtılmış paraların kabulü hakkındaki tekliflerin iktisat vekâletine arzı takarrür etmiştir.

Bundan sonra kongre Reisi tarafından azaya başkaca temennileri olup olmadığı sorulmuştur. Azadan biri Trakyada nüfusun teksiri hakkında evvelce vaki temenniyi tekrar etmiş; bir zat ta Emlâk ve eytam Bankasının her vilâyet ve kazadan topladığı parayı o hudut dahilinde istımal etmesini ve bankanın şubeleri olmıyan yerlerde bunu Ziraat Bankası şubeleri vasıtasile yapması temennisini ızhar etmiştir. Son bir temenni olarak ta Rusyaya susam ihracı için Edirne Vilâyetine de hak bahşedilmesi istenildikten sonra kongreye nihayet verilmiştir.

mübadele ve iskânda

Gayri mübadillere tevziat

Gayri mübadillereden ikinci listeye ithal edilmekte olan 100 kişiye, ay sonunda tevziat yapılacaktır.

Bitaraf aza Ankaraya gidecekler

Muhtelit Mübadele komisyonu reisi M. Rivasın rahatsızlığı devam etmektedir. M. Rivas iadei afiyet edince, komisyondaki diğer bitaraf aza M. Holştat ile birlikte Ankaraya gidecektir.

Limanda

Sadullah Bey cuma günü Ankaraya gidiyor

Seyrisefain Umumi müdürü Sadullah Bey idare bütçesi ile meşgul olmak üzere cuma günü Ankaraya gidecektir. Sadullah Beyin 20 nisanda tekrar başlayacak olan Mahmut Muhtar paşa hakkındaki tahkikat ile de meşgul olması muhtemeldir. Sadullah Bey Ankarada bir hafta kadar kalacaktır.

Fırkada

Baro namzetleri

C.H.F. Müfettişi Hakkı Şinasi Pş. Ankarada iken Baro Meclisi İnzibat aza namzetleri temamen tesbit edilmiştir. Bu namzetler pazar günü ilân edilecektir. Yeni namzetler riyasete Emin Ali Beyin namzet gösterileceği muhakkak addedilmektedir.

Çocuk bayramı hazırlıkları

Vapurlar, fabrikalar düdük çalarak merasimi tes'it edecekler

Çocuk bayramı hazırlıklarına devam edilmektedir.

Maarif vekâletinin iş'arı üzerine dün Vilâyetçe Deniz ticareti müdüriyeti ile alâkadar devaire ve müessesata bir tamim gönderilmiştir.

Bu tamimde, çocuk bayramına müsadif olan 23 nisan salı günü tam saat 12 de Seyrisefain, şirketi hayriye ve Haliç vapurları ile limanda demirli bulunan bilcümle sefain ve merakibi bahriyenin, fabrika ve otomobillerin düdük çalmak suretile merasimi tes'it etmeleri bildirilmiştir.

Şehir İşleri

Belediye Başmemurları

Şehremaneti, Belediye Başmemurluklarında bazı tebedbüller yapmıştır.

Emanette devam edemiyen memurlar

Emanette dün sabah ta bir memurin devam yoklaması yapılmış ve bazı memurların geç geldikleri anlaşılmıştır. Hademelerin de devam cetvellerini kasten geç götürdükleri anlaşılarak bu hademelerin tecziyesi kararlaşmıştır.

Temize çıkan memurlar

Bundan iki sene evvel Emanet Sular Müdürlüğün de bir sui istimal olduğu iddiası ile Müdür de dahil olmak üzere bir çok memurlara işten el çektirilmişti. Bu memurlar hakkında Encümeni Emanetin verdiği men'i muhakeme kararını Şurayı Devlet te tasdik etmiştir.

Emanette ikramiye

Emanet Hukuk işleri müdürlüğüne bu sene kazanılan davalardan yüzde bir nispetinde bir ikramiye verilmiştir. 1600 lira tutan bu para bütün alâkadarlara tevzi edilmiştir.

Ahırlar bağırsakhane olur mu?

Mezbaha idaresi o civardaki 3 ahırı bozarak bağırsakhaneye kalbetmiştir. Bu suretle gelen hayvanların bir kısmı açıkta kalmıştır. Bunun için Hayvan borsası Mezbaha idaresini protesto etmiştir. Mezbahanın içinde ayrıca bir bağırsakhane de vardır.

Hamamlar ıslah edilecek

Şehremaneti İstanbuldaki hamamların gayri sıhhı olduğunu nazarı itibara alarak İstanbulda asrî hamamlar yaptırmak için bir Şirketle uyuşmağa karar vermiştir.

Öğrenecek, sonra gelecek!

Emanet Viyanada bir itfaiye mütehassısı ile uyuşmuştur. Mütehassıs Avrupa ve Amerika şehirlerini dolaşarak itfaiyecilik hakkında tetkikat yaptıktan sonra şehrimize gelecektir.

Kadıköy elektrik şebekesi

Kadıköy Elektrik Şirketi, mukavelesi mucibince şehrin Anadolu tarafında bir fabrika inşasına mecburdur.

Aldığımız malûmata göre, hükûmet şirketten şimdilik fabrikanın inşa edilmiyerek yerine şebekenin tevsiini talep etmiştir. Şebekenin nerelere tevsii muvafık olacağını tesbit için Nafıa komiseri Mustafa Arif B. le Şehremaneti ve şirket mümessillerinden mürekkep bir komisyon teşkil edilmiştir. Avrupada bulunan Emanet heyeti fenniye M. Ziya B. in avdetinde komisyon içtima edecektir.

Kimsesiz vatan yavrularına yardım ediniz

22 inci liste

		Lira	K.
Dünkü yekûn		998	78
Musevi Lisesi talebelerinden:			
Razon	Efendi		25
Surujon	„		25
Eligulaşvili	„		25
Salis	„		25
Benbasat	„		25
Galimidi	„		25
Lakutos	„		25
İsmail	„		100
Dinar	„		20
Boton	„		20
Şalom	„		30
Penso	„		25
Ujlel	„		20
Mefano	„		10
Jojef Levi	„		10
Davit Kohen	„		10
Yekûn			1,002,98

Şirketi Hayriye ve kömür

İhtiyatı sarfetmemek için 1000 ton Rus kömürü alınmıştır

Şirketihayriye idaresince yerli kömür alınmadığı ve ecnebi kömürü yakıldığı hakkında bir şikâyet vaki olmuştu. Şirket idaresinden salâhiyettar bir zat dün bir muharririmize bu hususta demiştir ki:

"— Bu sene havaların fena gitmesi ve vapur navlunlarının yüksekligi yüzünden vaktinde yerli kömürü getiremedik. Şirketin bu mevsimde yevmî kömür sarfiyatı 80-85 ton ve yaz mevsiminde de 100-110 tondur.

Depomuzdaki ihtiyat kömürü sarfetmemek için İstanbul limanından 1000 ton kadar Rus kömürü almağa mecbur olduk.

Şimdi 2 bin ton yerli kömür getirmek üzere "Yeşil Irmak„ vapuru Kozluya gitmiştir.

Şirketin ecnebi kömürü alması yerli kömür alınmasına imkân bulamadığından ileri gelmiştir. Esas tercihen yerli kömürü almak ve yakmaktır.

Müteferrik

Bir Fransız muharririnin konferansı

Fransız romancılarından M. Andre Moruva şehrimize gelmiş ve Ünyon Fransezde "roman nasıl ve niçin yazılır„ mevzuunda bir konferans vermiştir.

Ali Ticaret mektebi cemiyeti

Ali ticaret mektebi mezunlar cemiyeti heyeti idaresi dün toplanarak Ankaraya gönderilecek murahhasın faaliyeti hakkında müdavelei efkârda bulunmuştur.

Sofya sefareti

Muhtelit Mübadele heyetimizde ikinci murahhas olarak bulunan Nebil B. in Hüsrev B. in Varşova Sefaretine naklile inhilâl edecek Sofya Sefaretine tayin edileceği söylenmektedir. Nebil B. bu hususta ademi malûmat beyan etmektedir.

Hüsrev B. bugün Sofyaya hareket edecektır.

Himayeietfal menfaatine Romanya seyahati

Himayeietfal cemiyeti menfaatine Kurban bayramında tertip edilecek Romanyarseyahatine müsaade edilmiştir. Seyahate ait hazırlıklarla meşgul olan Felemenk Bankası Muhasebecisi Vefik B. Romanyaya gitmiş ve avdet etmiştir. üçüncü mevki vapur ve tren bileti 30, ikinci mevki 45 ve birinci mevki de 60 liradır.

Seyahate iştirak edecek, zevattan arzu edenler, treni mahsusla Sinayaya kadar gidebileceklerdir.

Romanyada ikamet günlerinde otel, yemek ve gezmek ve bir de operaya gitmek için arzu edenler ayrıca 35 lira vereceklerdir.

İrtihal

Mülga Maliye Nezareti Hukuk Müşaviri Tevfik Bey, sektei kalpten vefat eylemiştir. Cenazesi, bu gün saat 12 de damadı sabık vilâyet umumî Meclisi azasından Emin Âli B. in Çapadaki hanesinden kaldırılarak ailesi kabristanına defnedilecektir. Merhum kibar ve fazıl bir zat idi. Allâh rahmet eylesin.

* * *

Sabık "İleri„ gazetesi idare memuru Celâl B. irtihali dari beka eylemiştir. merhum, İleri gezetesinden sonra Lüleburgazda bir eczane idare ediyordu. Matbuatin bu eski emektarına rahmet diler ve ailesine bayanı taziyet ederiz.

Kadriye H. tahkikatı

Maznunların isticvabına dün başlandı

Kadriye H. tahkikatiyle meşgul olan istintak heyeti dünden itibaren maznunların isticvabına başlamıştır. Dün Faik B. ve Kadriye H. isticvap edilmiştir. Faik Beyin isticvabına bugün de devam edilecektir.

Muvakkat tevkif tezkeresile tevkif edilen D. Arapyan hakkında dün gayrı muvakkat tevkif tezkeresi kesilmiştir.

Bursa vilâyetinin bütçesi

Bursa 17 (Mu. Ma) — Vilâyet umumî meclisi müzakeratını bitirmiştir. Vilâyet bütçesi (1,378,730) lira olarak kabul ve tesbit edilmiştir.

Cumhuriyet

Perşembe 18 Nisan 1929

Bugünkü dahilî ve haricî haberlerin hulâsası

Tahdidi teslihat hakkındaki Türk tezi

Tahdidi teslihat ihzarî konferansında murahhasımız Tevfik Rüştü bey teslihatın tenkisi için her devletin kuvvetlerini meşru müdafaa ihtiyaç ve icaplarına göre tahdit edecek bir usul ittihazını tavsiye etmiştir.

Dahilî:

Mıntaka Ticaret odaları kongrasında İstanbul limanı hakkındaki şikâyetlerle bazı temennilerin İktisat Vekâletine bildirilmesi takarrur etmiştir.

§ Hükûmet Kadıköy elektrik şirketinden şebekenin tevsiini istemiştir.

§ Fırka hayat pahalılığı ile mücadeleye karar vermiştir.

Haricî:

Yakında 40 kişilik bir macar heyeti meb'usesi Romaya gidecektir.

§ Türk - Alman muahedesinin Berlinde Tevfik Rüştü B. tarafından imzalanması çok muhtemeldir.

§ Yugoslavya hükûmeti harp hazırlığı hakkındaki neşriyatı protesto etmiştir.

§ İranda Efganistanı istilâya matuf bir hareket vukuu haber alındığından. Sovyet Hariciye Komiseri Kara Han İran sefirini çağırmış ve bu hareketin doğru olmadığını söyliyerek muzır neticelerini ihtar etmiştir.

Hukukçularımızin mütaleasei

[Birinci sahifeden mabait]

mukavelenin tadilini müstelzim değildir.

Bir mukavelenin tanzimi ne gibi usul ve merasimi kanuniyenin ifasına mütevakkif ise tadili de ayni usul ve merasime tabidir. Usul ve merasimi mezkûreye riayet edilmeksizin yapılan muamele kanunen tadil mahiyetini haiz olamaz, hükümsüzdür. Netekim, bugün, bir kanun vaz'ı B. M. M. ine ait olduğu gibi, o kanunun tadili de ona racidir.

Şu halde rıhtım şirketinin tadil iddiasının bir gûna ehemmiyeti kanuniyesi yoktur.

Binaenaleyh mukavele hali aslisile elyevm mevcuttur, mer'idir. Ve şirketin hilâfı mukavele hareketi mucibi fesihtir.

Ahmet Ragıp

Türk - Yunan müzakeratı

Ankara 17 (Mu. Ma.) — Yunan sefiri, bugün, T. Rüştü Beye vekâlet eden M. Vekili Şükrü Beyi ziyaret ederek müzakerata devam etmiştir.

Müzakerat hakkında şimdiden tahminde bulunmak doğru olmamakla beraber müzakeratın tabiî safhada devam ettiği anlaşılmaktadır.

Rus sefiri hariciyede

Ankara 17 (Mu. Ma.) — Rus sefiri bugün hariciye vekâletine giderek Şükrü beyle bir müddet görüşmüştür.

Süreyya opereti

Bursa 17 (Mu. Ma.) — Süreyya opereti tayyare cemiyeti menfaatine burada üç temsil verdi.

Güzellerin resimlerini ve bu kuponları saklamalarını muhterem karilerden rica ederiz

SON TELGRAFLAR

Harp hazırlığı hakkındaki neşriyat

Yugoslâvya İtalyaya teessüf ediyor

Sırp Hariciye Nazır Vekili İtalyan sefirini kabul ederek bu neşriyatı protesto etmiştir

Belgrat 17 [A.A.] — Hariciye nazırı vekili İtalya sefirini kabul etmiştir. Mülâkatın İtalyan matbuatının Yugoslavyanın komşularına karşı harp hazırlığında bulunmakta olduğuna dair vuku bulan son neşriyatı hakkında cereyan etmiş olduğu zannedilmektedir.

Har. Nazır Vekili rrotesto etmiş

Belgrat 17 (A.A.) — Politika gazetesi hariciye nazır vekili M. Kumanudinin İtalya sefirile görüştüğü esnada İtalya matbuatının Sırbistan aleyhindeki mücadelesini protesto ettiğini ve Belgrat hükûmeti tarafından karşılıklı bir itimat tesisi maksadiyle sarfedilen emeklere İtalyanın daima iyi komşuluk münasebatı için zararlı tazahurlarla mmukabele etmesine teessüf eylediğini teyit ediyor.

Belgratta asabiyet

Londra 17 (A.A.) — Röyter Belgrattan istihbar ediyor: İtalyan matbuatının Yugoslavya aleyhindeki ittihamları Belgratta büyük bir asabiyet tevlit etmektedir. Hükûmetten aldığı bir emre tevfikan Yugoslavyanın Roma sefiri bu neşriyata karşı İtalyan hükûmeti nezdinde protestoda bulunmuştur.

Memurin maaş dereceleri

Bütçe Encümeni müzakereye başladı

Ankara 17 (Hu. Mu.) — Bütçe Encümeni bugün barem lâyihasının müzakeresine başladı. Son memurin derecelerini gösteren cetvel şudur: Birinci sınıf: Başvekâlet müsteşarı, Temyiz reisi, Başmüddeiumumi, müfettişi umumi, büyük elçiler, Şurayıdevlet, Diyanet işleri reisleri; ikinci sınıf: Vekâletler müsteşarları, Temyiz ikinci reisleri, birinci sınıf valiler, Müfettişi umumilik Başmüşaviri, Adliye, Maliye, Dahiliye teftiş reisleri, telgraf umumi müdürü, birinci sınıf elçiler, Başhukuk müşavirleri, Rüsumat, Tapu müdürleri, Şurayıdevlet daire reisleri; üçüncü sınıf: Vekâletler heyeti teftişiye reisleri, Temyiz, Şurayidevlet azaları, ikinci sınıf valiler, İskân, Emniyeti umumiye müdürleri, Muhasebei umumiye müdürü, ikinbi sınıf elçiler; Dördüncü sınıf: 75 liralık vekâletler müfettişleri, muamelât, müdevvenat müdürleri hukuk, ceza, Tıbbı adlî müdürleri, üçüncü sınıf valiler, umuru mahalliyei idarei Vilâyat, nüfus müdürleri, hukuk müşavirleri, ikinci, üçüncü birinci daire Teşrifat, Matbuat müdürleri, Talim ve Terbiye azaları, Müze, birinci sınıf hâkimler, orta tedrisat müdürleri, demiryollar, şirketler, su yollar müdürleri, baytar, ziraat, orman, ticaret, sanayi, meadin müdürleri, mukavelâtı ticariye azaları, Hıfzıssıhha, muaveneti içtimaiye müdürleri; beşinci sınıf: 60 liralık müfettişler, müstekil müdiri umumî muavinleri, Temyiz başmuavini, ikinci sınıf hâkimler, birinci sınıf müddeiumumiler, Erkânı Harbiye mektepler müfettişi, dördüncü sınıf valiler, Hariciye müsteşar muavini, siyasî müşavirler, Borsa komiseri, Rüsumat muamelât, tarife, istatistik müdürleri, emlâki milliye müdürü, birinci sınıf maarif eminleri, mühendis mektebi müdürü, birinci sınıf mühendisler, Şurayıdevlet başmuavinleri, diyanet müşavere azası; altıncı sınıf: 50 lira maaşlı müfettişler, vekâletler sicil ve zat işleri müdürleri, birinci sınıf muavinler, ikinci sınıf müstakil müdürü umumî muavinleri, Temyiz birinci sınıf muavinler, adliye istatistik neşriyat müdürleri, üçüncü sınıf hâkimler, ikinci sınıf müddeiiumumiler, birinci sınıf azalar, birinci sınıf icra reisleri, aşkerî liseler, müfettiş, divanı temyizi askerî azası, müddeii umumiler, hapishaneler müdürü, beşinci sınıf valiler, posta şube müdürleri, hukuk müşavirler baş muavini muhasebe müdürleri, ıkinci sınıf maarif eminleri, sıhhiye birinci sınıf mütehassısları, birinci sınıf sıhhiye müdürleri, İstanbul müessesatı sıhhiye müdür, sertabipleri, dahiliye, hariciye rontken mütehassısları, Şurayı devlet birinci sınıf muavinleri; yedinci sınıf: Vekâletler kalemi mahsus, levazım, devair, sicil, zat işleri müdürleri, ikinci sınıf muallimler, ikinci sınıf müdür muavinleri, Temyiz ikinci sınıf muavinler, hukuk mektebi müdürü, dördüncü sınıf hâkimler, üçüncü sınıf müddeiumumiler, birinci sınıf müddeiumumi muavinleri, ikinci sınıf aza ve icra reisleri, askerî liseler ikinci sınıf müfettişleri, ordu hukuk müşavirleri, askerî sivil müdürler, Müdafaa V. birinci mimarları, ikinci sınıf vali muavinleri, birinci sınıf kaymakamlar Müfettişi Umumilik asayiş istihbarat müdür muavinleri, Emniyeti Umumiye birinci, dördüncü şube, birinci sınıf polis müdürleri, Emniyeti Umumiye müfettişleri, Hariciye Şifre müdürü Hariciye şube müdürleri, mütercimler, ikinci sınıf elçilik müsteşarları, devair muhasebe müdürleri, ikinci sınıf defterdarlar, rüsumat ikinci sınıf müfettişleri, maarif şube müdürleri, neşriyat müdürü, maarif işleri muavini, mülkiye ve rasataneler müdürleri, demir yollar ikinci sınıf komiserleri, müessesatı maliye komiserleri, iktisat birinci sınıf müdürleri, birinci sınıf orman, ziraat başmüdürleri, sıhhiye ikinci sınıf müdürleri, Daülkelp müdürleri, şurayıdevlet ikinci sınıf müdürleri, birinci sınıf müftüler.

Mabadi yarınki nüshamızdadır

Rusya İngiltereye tayyare sipariş ediyormuş!

Londra 16 (A.A.) — Avam kamarasında irat olunan bir suale cevaben hariciye müateşarı Locker Lampson Rusyada kullanılacak olan külliyatlı miktarda tayyarenin İngilterede inşası için Sovyet hükûmetile British Aicraft Company arasında bir müddettenberi bazı müzakerat cereyan ettiğinden haberdar bulunduğunu beyan eylemiştir.

Portekizde tevkifat

Lizbon 16 (A. A.) — Mutlakiyet ve Krallık lehinde bir ihtilâl teşebbüsü vukuuna dair şayi olan ve cumhuriyet efkârı umumiyesini yanıltmak maksadına müstenit bulunan haberler siyasî zabıta tarafından neşrolunan nimresmî bir tebliğ ile kat'i surette tekzip edilmektedir. Tebliğde esbak başvekil Antonyo Mariya do Silya da dahil olduğu halde bir çok kimselerin tevkif edidiği, gene esbak başvekillerden Domingos pereire ile sabık nazırlardan Daniel Rodriggin aranılmakta olduğu ilâveten beyan edilmiştir.

Türk - Alman muahedesini Tevfik Rüştü B. imzalıyacak

Berlin 16 (A.A.) — Türk-Alman hakem muahedesine ait müzakerat o derece ilerlemiştir ki Tevfik Rüştü Beyin bu günlerde Berline vuku bulacak ziyareti esnasında mezkûr mukavelenamenin imzası mümkün olacağı tahmin edilmektedir.

M. Hooverin beyannamesi

Vaşington 16 (A.A.) — Bugün mümessiller meclisi ile Âyan meclisinin akdetmiş oldukları kongrada Reisicumhur M. Hooverin beyannamesi okunmuştur. Bu beyannamenin ihtiva ettiği başlıca tavsiyeler şunlardır: Çiftçilerden mürekkep bir federal meclisi ihdası, tarifelerin bazı mevadının yeniden tetkiki ve tarifeler komisyonunun yeniden tetkiki. Reisicumhur ecnebi sanayii zararına hiç bir fark gözetilmemiş olduğunu ehemmiyetle kaydetmektedir.

Tarif nisbetleri Amerikan ve ecnebi mahsulât fiatları arasındaki farkların müsavi olmasını temin edecek surette tesbit ve tatbik edilecetir. Maamafih tarifelerdeki tadilâtı icra ederken menfaatları hisabakatmak lâzımdır.

Din propagandası mes'elesi

"Muhit,, sahibi imtiyazının cevabı

Cevap noksandır

Dün "Muhit„ mecmuası İmtiyaz sahibi ve mes'ul müdürü Dil Heyeti azasından Ahmet Cevat Beyden bir mektup aldık. Ahmet Cevat Bey, "Muhit„ mecmuası hakkındaki neşriyatımız hakkında diyor ki:

"Tarafımdan sırf millî bir gaye ile neşredilmekte olan MUHİT in her nüshası muntazaman müddei umumiliğe ve sair makamatı resmiyeye takdim edilmekte olduğu gibi şimdiye kadar intişar etmiş olan 6 nüsha da ahiren erkânı tahririyenize de takdim olumuştur.

Bidayeti intişarındanberi bütün memleket matbuatı tarafından takdir ve teşvikle karşılanmış olan "Muhit„ Millî talim ve terbiye heyeti tarafından da takdir edilerek Maarif Vekâleti tarafından mekteplere ve muallimlere tamim edilmiş bulunmaktadır.

Memleketimizde bu irfan yoksulluğu ve matbuat hayatımızda bu buhran zamanında yeni yürümekte olduğumuz feyzli inkılâp yolunda en büyük bir hizmette bulunmayı istihdaf eden hakikî bir aile mecmuasına sebepsiz ve esassız bir hücumda Muhterem Cumhuriyetin bitarafane bir hüküm vermek lûtfunda bulunacağı ve neşriyatımızdan tek bir satır, tek bir kelimeye istinat etmeksizin hiristiyanlık bropagandası hakkındaki iddiaları kabul etmiyeceği kanaatiyle hürmetlerimi takdim ederim.„

Ahmet Cevat Beyin cevabında büyük ve esaslı bir noksan var. Bu da "Muhit„ mecmuasının din propagandası yapan Baybil Havz namındaki Amerikan müessesesine mensup kimselerle bir alâkası olup olmadığının meskût geçilmesidir. Bu noktayı sarih bir surette reddedebilirlerse mes'ele yoktur. Çünkü bütün mes'ele oradadır.

Çekoslovakyada insan yiyen çingeneler

Viyana 17 (A.A.) — Duzağa düşürerek yakalanmış oldukları 25 ten fazla şahsı yemiş olmakla ittiham edilen kadın, erkek 17 çingenenin muhakemelerine bugünlerde İstovekyada kâin Kosice de başlanılacaktır.

delâili müspitenin başlıcası kireç haline gelmiş bir yığın kemiktir.

Çek kanununda yamyamlık hakkında bir madde mevcut olmadığından maznunlar olsa olsa katil töhmetile mahkûm olacaklardır. Kendilerini 19 avukat müdafaa edecektir. Muhakemenin devamı esnasında maznunların halk tarafından linç edilmesine manî olmak için mahkeme 100 jandarma tarafından muhafaza edilecektir.

Feci bir tren kazası

Bruksel 17 (A. A.) — Paristen gelen sürat katarı Hal civarında bir yük trenile çarpışmıştır. 8 kişi ölmüş 21 kişi de ağır surette yaralanmıştır. Makinistin tevakkuf işaretinin bulunduğu noktadan çok ileri gittiği zannolunuyor. Demiryollar nazırı kaza mahalline gitmiştir.

Belediye lâyihası

Ankara 17 [Hu. Mu.] — Dahiliye encümeni belediye lâyihasının müzakeresine devam etmiştir.

Bir Macar heyeti meb'usesi Romaya gidiyor

Budapeşte 16 (A.A.) — 40 meb'us mayısın beşinde Romaya gidecek, Kıralı, Papayı ve M. Musoliniyi ziyaret edecektir.

Denizlerde emniyet konferansı

Londra 17 (A. A.) — Denizlerde emniyet hakkındaki beynelmilel konferans bugün açılmıştır. 150 murahhas iştikak etmiştir.

Monakoda meşruti idare

Monako 17 (A. A.) — Prensin bir emirnamesi bu günden itibaren meşrutî idareyi yeniden tesis etmektedir.

Hindenburg iyileşti

Berlin 16 (A.A.) — Reisicumhur Hindenburg tamamile iyileşmiş, işlerile iştigale başlamıştır.

San Savadorda bir sui kast teşebbüsü

San-Savador 16 (A.A.) — Reisicumhurun katline matuf bir suikasit teşebbüsü zabıta tarafından akim bırakılmıştır. Bir çok kimseler tevkif olunmuş, divanı harbe sevkedilmiştir.

Gazeteciler Kralı HÖRST

— 18 —

Hörstün hayatında mezmun bir leke: Müteheyyiç yazılariyle Reisicumhur M. Kinleyin ölümüne sebep oldu, ve halkın sevgisini kaybetti

Hörst Reisicumhuru öldürtüyor

Harp bittikten sonra Hörst gazetelerinde günün mes'elelerile meşgul olmağa başladı ve şöhretinden istifade ederek Reisicumhuru bizzat intihap etmek sevdasına düştü. Reisicumhurluğa iki namzet vardı: Mc Kinley, Bryan.. Hörst evvelki intihapta Bryanı müdafaa etmişti. Bryan buna minnettardı ve Hörstün göstereceği yoldan gitmeğe hazırdı. Bu sebeple Journal tekrar Mc Kinleye hücuma başladı. Bu hücum ile Hörst ilk dafa olarak doğrudan doğruya siyasete karışmış oluyordu. O vaktin en kuvvetli karikatürcüsünü aldı. Ona Mc Kinleyi düşürecek, göze batacak karikatürler yaptırdı. Bu hücum o kadar kuvvetli oldu ki gazete doğrudan doğruya Mc Kinleyin öldürülmesini istiyordu. Bir gün gazetede şu fıkra çıktı:

"Eğer fena müesseselerden ve fena insanlardan olanları öldürmek lâzımsa, o halde öldürmek lâzımdır."

Bu fıkranın çıktığı günün ertesi sabah Mc Kinleyi bir anarşist vurup öldürdü. Muhalif gazeteler katili Hörstün para ile tuttuğunu ve katli bizzat onun yaptırdığını iddia ettiler. Ne Hörst ne de katil bu iddiaları ret ve inkâra teşebbüs etmediler. Yalnız çok ileri gittiklerini hissettiler ve gazetede ric'ata başladılar.

Fakat iş işten geçmişti. Bu katil hadisesi o kadar fena bir tesir yaptı ki Aerikanın her tarafında halk Hörstün heykelini ağaçlara asarak yakmağa, gazeteyi yırtıp atmağa başladı. Sokaklardan geçenler ağaçlarda hep Hörstün asılı heykelini görüyordu. Hükûmet bir şey yapamıyor fakat halk nefretini alenî nümayişlerle izhardan kendisini alamıyordu. Reisicumhurun ölümünden sonra Hörste yapılan bu hücum kadar Amerikada hiç bir vatandaşa hakaret edilmemiştir. Her tarafta Hörstü katil, anarşist, hilekâr diye itham ediyorlardı.

Halbuki Hörst daha katil vak'ası olmadan Me Kinleyle anlaşmağa teşebbüs etmiş, adamlarından birini ona göndererek bu neşriyattan müteessir olduğunu bildirmiştir. Hatta gazetelerine de hücumu tahfif etmeleri emrini vermiştir, Fakat gazeteleri o kadar ileri gitmişlerdi ki, artık geriye dönememişlerdir.

Me Kinleyden sonra Reisicumhur olan Rosvelt kongrada olduğu ilk beyannamesinde katil hadisesi hakkında şunları söylüyordu:

«Katli bir anarşist yapmıştır. Fakat gazetesindeki neşriyatile onu teşvik eden, ve Me Kinleyi öldürmek lüzumu hakkındaki tohumu eken gazeteci de bu cinayetin mes'uliyetinden kendisini kurtaramaz.»

Bu beyannamede zikredilen gazeteci Hörsttü. Journal gazetesi bütün bu hücumlara şu cevabı verdi:

'Journal gazetesinin bütün kabahati sınıf imtiyazlarına, sınıf haksızlıklarına karşı halkı müdafaa için diğer gazetelerden daha kuvvetli, daha mühim ve müteneyvir silâhlarla daha büyük bir kudret ve kabiliyetle hücum etmesidir.»

Mamafi Hörst bu fırtına karşısında Nevyorktaki gazetesinin ismini: Nevyork Amerikan ismine çevirmeğe mecbur olmuştur.

Hörst Fırka Yapıyor

Fakat siyasi hırs Hörstü gemirmeğe başlamıştı. Hörst Amerikada yeni demokratik bir cereyanın doğmakta olduğunu görmüştü. Bu cereyan başına geçip onu meydana çıkarabilirdi.

Hörst o vakitki hissiyatı hakkında bilahare demişti ki:

«Benim ilk hırsım gazeteci olarak çalışmaktı. Bu gün de aynı arzu ve hırsı duyarım. Fakat valilerin, belediye reislerinin, Reisicumhurların vazifelerinde muvaffak olamadıklarını gördükçe daima; acaba ben bunun daha iyisini yapmazmıyım? diye düşünürdüm. Ve her hangi bir makamda oturarak o makamın işlerini yapıp yapamıyacağımı anlamak isterdim. İşte beni siyasi ihtirasa sevkeden bu oldu.»

İşte bu tesirat altında 1900 intihabatı başladığı zaman Bryan Hörste bir haber göndererek Şikagoda bir gazete çıkarmasını teklif etti. Hörst: "Çıkarırım ama eğer fırka erkânı, bunu fırka namına yaptığımı kabul ederlerse» diye haber gönderdi.

Fırka erkânı böyle bir gazetenin neşrinin fırka amâline doğrudan doğruya hizmet gayesile neşrini kabul ettiklerini bildirdiler ve minnet eseri olmak üzere Hörstü demokratik külübünün reisi yaptılar. Bryan ve arkadaşları bu intihapla ne Hörstün eline ne büyük kuvvet verdiklerini anladılar, ne de Hörstün bu kuvveti nasıl istimal edeceğini tahmin ettiler.

Hörst kulüp riyasetini aldıktan sonra demokrat fırkasını da eline aldı ve bütün fırkayı kendi müessisesi ve bütün fırka erkânını kendi adamı gibi çalıştırdı.

Şikago hükûmeti dahilinde fırkanın 3.000.000 azası vardı. Hörst bu azaya istinat ederek Reisicumhur olmak imkânını bile görmeğe başlamıştı.

Hörst kulüp riyasetine intihap edildikten yirmi dört gün sonra renkli gazeteyi basacak büyük tabı makineleri yola çıkarılmış, bir hafta zarfında Şikagoda gazetenin neşrine başlanmıştı. Şikago gazetecileri müthiş bir rakibin gelmekte olduğunu görerek derhal Hörste hücuma başladılar. Böyle bir rekabet tarzını Hörst şimdiye kadar görüp çarpışmamıştı. Fakat nevmit olmadı. O da eski müvezzi sistemi ile mücadele edecek yeni teşkilât yaptı. İki taraf müvezzileri arasında sokaklarda müthiş bir muharebe başladı. Muştalar oynadı, bir çok kafalar kırıldı. Hörst köşe başlarına adamlar yerleştirerek rakip gazetelerin müvezzilerini döğdürdü ve nihayet rakiplerini muhasamayı terke mecbur etti. Hörstün gazetesinin satışı 115.000 den 150.000 e çıktı.

Hörstün gazetesi muvaffak oldu, fakat müdafaa ettiği Reisicumhur namzeti bu defa da intihapta kazanamadı. Bu ademi muvaffakiyet Hörste şu fikri verdi:

— Mabadi var —

Memleket haberleri

Feci bir ölüm

Bursa muhabirimizden:

Hisar civarında bir su değirmeninin sahibi, değirmenile meşgulken, evinden yemeğini getiren annesi Ayşe de, oğlunu görmediği için, vakit geçirmek maksadiyle çarkın yanına gider ve oğlunun kazanç aletine hayran hayran bakarken - nasılsa - gözü kararır. Birdenbire çarkın demir parmaklıkları arasına düşer. Çark döndükçe kadıncağızın feryadı, yere dökülen suların şarıltısı arasında boğulup kaybolur. Neticede, kolu ve başı kopan Ayşenin parça parça olan vücudu biraz sonra çarkın arasında kanlar içinde ölü olarak bulunmuştur.

Elektrik şirketinden şikâyet

Bursa elektrik şirketi direk veya demir parasından kurtulmak için bu sefer de halkın duvarlarını delip burgu takmak; direk tutmıyan yerlerde duvarlara çanak koymak gibi haksız muamelelerde bulunuyordu.. Belediyenin ve halkten bazılarının bu husustaki şikâyet evrakını işittim.

23 Nisan hazırlıkları

23 Nisan hazırlıkları devam ediyor. Çocuk bayramı için bura Himayeietfâli mükemmel bir program çizmiştir. Çocuklara balo verilecek, Sinemalar çocukların emirlerine amade olacak, Otomobillerle gezecekler. Ve hükûmet önünde Belediyede tezahuratta bulunacaklardır. Balo için muallimler birliği salonu hazırlanmıştır.

Musa

Nazillide bir vak'a

Nazilli nüfus memuru Sabri B. hükûmet dairesinde bir şahıs tarafından kama ile yaralanmıştır. Tevkıf edilmiş olan carih bir hafta evvel İstanbula gönderilen istidasına cevap alamadığından muğber olarak bu işi yaptığını itiraf etmiştir.

Ulukışlada balo

Nisanın beşinci akşamı Ulukışla kaymakamı Bedri Beyin himayelerinde Ulukışla ilk mektep salonunda yetim yavrular menfaatına Himayeietfal şubesinin faal heyeti idaresi tarafından bir balo tertip edilmiştir.

Yetim yavrularımız için de iki yüz elli lira gibi hatırı sayılır bir para temin olunmuştur.

Toledo Darülfünununun seddi

Marid 16 (A.A.) — Resmî ceride Tolede Darülfünunun kapatılmasına dair emirnameyi neşretmiştir.

İngilterede hayat pahalılığı

Londra 16 (A. A.) — Hayat pahalılığı 1914 senesindekine nazaran yüzde 62 nispetinde fazladır. Bir ay evvelkine nisbetle yüzde dört raddesinde bir tenakus vardır.

Yeni Alman kabinesi

Berlin 16 (A.A.) — Yeni kabine M. Mullerin riyaseti altında ilk içtimaını aktetmiştir.

Lilde büyük bir yangın

Lil 17 (A.A.) — Gece zuhur eden bir yangın üç hektarlık bir sahayi örten bir lineleöm imalâthanesini tahrip etmiştir. 20 milyon kadar hasar vardır.

HEM NALINA MIHINA

Böyle ihtisasa can kurban!

Şehremaneti Viyanadan bir itfaiye mütehassısı getirmeğe karar verdi. "Akşam„ın yazdığına göre gelecek mütehassıs, ağustosa kadar Almanya, Fransa, İngiltere ve Amerika da bir tetkik seyahati yapacak, sonra İstanbula gelecekmiş!

Bula bula amma da mütehassıs bulmuşlar! Adamcağız evvelâ dünyayı dolaşıp mütehassıs olacak, ondan sonra buraya gelecek. Eğer bu ihtisas seyahatini de bizim hesabımıza yapacaksa âlâ! Böyle olduktan sonra ben bile İtfaiye mütehassısı olurum.

***

Hazır kunduralar gibi

Gazetelerde, bazı karikatürler görüyorum, ki resimlerle altındaki yazılar arasında hiç bir münasebet yok; o kadar ki resimlere ve yazılara becayiş ettirseniz hiç bir aksaklık olmıyor! Ben bu çeşit karikatürleri hazır ayak] kabılara benzetiyorum; kim bir nükte bulursa üstüne bunlardan birini geçiriveriyor...

Türkiye ve Balkanlar

"Tan„ Tevfik Rüştü Beyin Türkiyenin Balkanlarda bir emeli olmadığı hakkındaki beyanatının iyi bir tesir hasıl ettiğini yazıyor

"Tan„ gazetesi dün gelen nüshasındaki başmakalesinde Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyin Belgrad gazetelerine vaki olan beyanatından bahsetmektedir. Makalede, Tevfik Rüştü Beyin tahdidi teslihat hakkında yeni bazı teklifler serdedeceğine işaret edilerek, bahri tahdidi teslihat hakkında bir itilâf elde edilmeden bu tekliflerin ne suretle münakaşası kabıl olacağının anlaşılamadığı, ve Hariciye Vekilinin, Türkiyenin Balkanlarda hiç bir emel ve arzusu bulunmadığı hakkındaki beyanatının her tarafta iyi bir tesir hasıl ettiği ve bu zözlerin, Türkiyenin sırf Balkanlardaki vaziyeti matmahı nazar ittihaz ederek Balkan hükûmetleriyle hususî itilâflar aktetmek istediği hakkındaki şayiaların önüne geçtiği beyan edilmiştir.

"Tan„ bündan sonra diyor ki:

"Umit edelim ki Tevfik Rüştü Beyin muslihane emelleri, Türk hükûmetinin ef'al ve harakâtında da açıkça tecelli etsin ve bilhassa Fransa ile tahdidi hudut mesaili etrafında cereyan etmekte olan müzakeratta Türkiyenin muahedatın ruhuna riayet etmek istediğini ispat etsin. Bunlar mevcut olmadıkça her türlü sulh siyaseti manasız kalır.„

Bugün yağmur yok

Kandilli Rasatanesinden verilen malûmata göre, dün tazyik, saat 7 de 755 ve saat 14 te 758 idi. Dün hararet azamî 15 ve asgari (6) derce idi.

Rüzgâr, dün evvelâ lodostan, sonra şimalden esmiştir. Azamî sür'ati saniyede 16 metre idi.

Bugün rüzgâr poyrazdan esecek ve hava bulutlu olacak, yağmur yağmıyacaktır.

Karadenizde fırtına

Dün öğleden sonra Karadenizde oldukça şiddetli bir yıldız karayel fırtınası başlamıştır.

Fırtına yüzünden dün limanımızdan Karadenize hareket eden vapurlar Boğazdan çıkamamışlar ve Kavaklarda kalmışlardır. Fırtınadan Ağva da dört tonluk bir kayık karaya düşmüş, içinde bulunanlar tahlisiye efradı tarafından yetişilerek kurtarılmıştır.

Tahdidi teslihat ve Türkiye

Tevfik Rüştü B. noktai nazarımızı izah etti

[Birinci sahifeden] mabait

Emnü selâmet isri umumisinde birer tarsin unsuru olarak imza edilen beynelmilel vesikaların mucibi sürur adedi ve bilhassa efendiler, devletlerin bir millî siyaset aleti olarak harbe müracaattan sarfı nazar etmelerini ahte iktiran ettirmek maksadiyle Pariste aktolunan cihanşümul muahede itibarile bu devir feyyaz bir tarzda kabili tahakkuk telâkki ettiğimiz sureti halli geçen devrei içtimaiye esnasında olduğu gibi emnü selâmet komitesinin müzakeratı sıralarında da bildirdik ve bitaraflık amili ile tarsin edilmiş memzuç uzlaşma ve hâkem muahedeleri ve ademi tecavüz misakları mekanizmasının bizce en müessir ve amelî bir tarzda kabili tahakkuk bir sureti hal teşkil ettiğini iddia eyledik.

Geçen sene balâda mezkûr iki içtimada mümessilleri tarafından çizilen yola Türkiye Cumhuriyetinin büyük bir hulus ile girdiğini isbat için bu ikinci içtimaa kâfi derecede ağır bir bagaj ile geliyoruz. Filhakika efendiler, Paris muahedesine ilk önce iltihak ve bunu tasdik edenlerden biri olan Türk hükûmeti iptidai muhedenin bir tarsin unsuru olduğu mütaleasında bulunduğu Moskova protokoluna da iştirake müsareat etmiştir. Diğer taraftan başlanan eseri takip ederek telmihinde bulunduğum ademi tecavüz ve bitaraflık formülleri ile bir çok uzlaşma ve hakem muahedeleri aktettik ve burada iltizam ettiğimiz nazariyeleri tatbik ederek ayni neviden diğer muahedeler hakkında da müzakeratta bulunuyoruz. Bu yeni içtimaa mütezayit bir kuvvet ve dürüstii tammemizi hiç bir zaman Türkiye cumhuriyetinin davası olmaktan çıkmıyan sulh davasının hizmetine vazetmek arzuyi şedidile geliyoruz. Bağlanan işte neticenin herşeyden evvel fikirlerin terki teslihatına mütevakkıf olduğu söylenildi.

Diğer taraftan vaki olan muhtelif neşriyatta mes'elenin amelî bir sureti hallini muahedelerin ve bilhassa harpten sarfınazarı mübeyyin muahedenin kuvvei mueyyidesinde aramak lâzım gelmediği iddia edildi. Taki ilân edilen bütün vaitler kapalı nazariyeler sahasında kalmasın. İşte efendiler, madamki maruzatı esnasında zikrettiğim müteaddit netayici bizzat milletlerin bu hakim fikirleri tevlit etmiştir, Fikirlerin bize tavsiye edildiği şekilde terki teslihatına husul bulmuş bir vakıa nazarile bakılamaz mı? Paris misakının altını imza ile karartan ve hepimizi buraya, katiyen eminim, büyük bir sabırsızlıkla beklenen neticeye süratle vasıl olmak arzusiyle sevkeden gayrikabili mukavemet tazyik olmasaydı Gelloğ Misakı bu müttehit ve meserretli kabule mazhar olur mu idi.

Devletler tarafından ahte iktiran ettirilen vaitlerin kuvvei müeyyidesine gelince, madamki umumî terki teslihat vasıtalarını ararken asıl bu kuvvei müeyyideyi en emin ve en müessir bir şekilde tesis etmek istiyoruz, o halde mezkûr kuvvei teyidiye ile komisyonun mesaisi arasında ne için bir ademi telif aramalı? Binaenaleyh, efendiler Türk heyeti murahhasası zeminin kâfi derecede açıldığı ve konferansa tevdi olunmak üzere cihan efkârı umumiyesinin büyük bir memnuniyetle karşılayacağı terki teslihat mes'elesinin burada bir halle iktiranına hiç bir şeyin mani olmadığı mütaleasındadır. Bu kanaatledir ki emnü selâmet mes'elesindeki noktai nazarımızı arzettikten sonra birinciyi itmam etmeğe ve bize mes'elenin heyeti umumiyesine de en ziyade kabili tehakkuk bir sureti hal temin etmiye matuf bir teklifi bugün nazarı mütaleanıza arzediyoruz.

Efendiler, beynelmilel sahada adalet fikrinin yaptığı en büyük fetih hiç şüphe yok ki müsavat prensibinin ülke kuvvetlerinden veya adet kudretlerinden mülhem hiç bir fark gözetilmeksizin devletlere tatbiki olmuştur. Bu fikrin tekâmülü bizi öyle bir vaziyete sevketmiştir ki beynelmilel nazariyede artık bu gün bir takımları lehinde imtiyazdan devletler beyninde bir nevi silsilei meratipten bahsetmek imkânı kalmamıştır. Arzetmekle şerefyap olduğumuz teklif fevkalâde muvaffak olmuş bu masebaktan evvel bütün insaniyeti millî ve beynelmilel cemiyetleri teşkile sevkeden bütün nazariyelerin en sağlam esası olan bir mefkûreden mülhemdir. Müsavat prensibini zikrettim. Devletlere tatbik edilen muamele sahasında tam bir surette tahakkuk eden bu prensip bir devlet için hakların en mukaddesi olan kuvvetini bu hak menbaından alan müdafaai meşrua hakkı mevzubahs olunca nasıl olur da daha büyük bir kuvvet ve daha büyük bir belâgatle terettüp etmez.

Size getirdiğimiz formül kat'î ve gayrikabili tebdil değildir. Her türlü münakaşayı, hadisatın icap ettirdiği bütün tebeddülât ve tadilâtı kabule amadeyiz. Hatta Efendiler, mevcut müsavatsızlığı tezyit edecek ve nisbî kuvvetler izafesile bir kısmına diğerleri zararına olarak az çok bir imtiyaz verecek mahiyette olmak şartile ayni gayeye daha amelî bir imkân dahilinde ıslah edebilecek her hangi bir kombinezona iltihak etmekle bahtiyar oluruz.

Türk heyeti murahhasası tekliflerini asil, mürüvvetli ve mukaddes sulh fikrine hibe eder. Terki teslihat mes'elesinin iltizam ettiğimiz şekilde sureti halli hulâsatan berveçhi atidir:

Bir çok tecavüzatın menşei umumiyetle mevcut kuvvetlerin müsavatsızlığında ve bazı maksatların istihsaline ve bir takım ihtirasatın tehak'kukuna matuf seri bir baskın hareketinin icrasına imkân veren büyük kuvvetlerin idamesinde mündemiçtir. Sistemimizin üssülesası devletlerin hali sulhtaki kuvvetleri arasında imkân nisbetinde bir tevazün tesis ederek beynelmilel uzviyetten bu harp kurdunu söküp atmaktır. Binaenaleyh teklif ettiğimiz fikir esas itibarile bütün devletlere bila tefrik tatbik edilecek ve mevcudu tahdiden tesbit olunacak bir askerlik sistemini istihdaf etmektedir. Terki teslihat sahasında ideal sistem olacak bu tevhit keyfiyeti tesbit esası en yüksek seviyeden tutulmak suretile bir az daha elverişli bir şekle ifrağ edilebilir zannındayız.

Bu esas tadilâtı kendimize malederek nazarı mütaleanıza arzolunan terki teslihat sistemini berveçhiati izah ediyoruz:

Gayeyi bu suretle tayin ettikten sonra büyük bir devletin baskın şeklinde icra olunacak bir tecavüze meşru müdafaasını temin için ihtiyacı olabilecek kuvvei müsellahanın azamî mevcut ittihazını teklif ediyoruz. Bu tesbit keyfiyeti bir kerre icra olunduktan sonra yüksek kuvvetler idame eden devletler kuvvetlerini tesbit edilen hadde kadar tenzil etmiye mecbur kalacaklar. Ve bu hududun dununda bulunanlar da bittabi mevcutlarını tezyit etmek imkânına malik olamıyacaklardır. Esas prensip teslihatın tahdidi olup kısmen bile tezyidi olmadığından azamî haddin büyük bir devletin meşhur müdafaası ihtiyacı esası dahilinde tesbitinin amelî sahada ciddî müşkülâtı bais olacağını zannetmiyorum. Bu fikir silsilesinde tecrübelerimiz de vardır ki bu tecrübelerden bu bapta müfit malûmat istimzaç edebiliriz.

Hulâsatan terki teslihat vadisinde son merhale olarak ele alınacak müsellâh kuvvetlerin tenzili keyfiyeti iltizam olunan sistemin esasını teşkil ettiğinde büyük bir devletin meşru müdafaası ihtiyacı esası üzerinden hesabedilen bir azamî müsallâh kuvvet mevcudu tesbit edilecektir. Bu haddi tecavüz eden kuvvetler bu hadde tenzil olunacak ve bu haddi bulmıyan kuvvetlerde hali hazırdaki vaziyetlerinde bırakılacaktır.

Efendiler, iltizam ettiğimiz terki teslihat sisteminin hututu esasiyesi işte budur. En bariz bir vasfı büyük bir tasavvur ve hatta tatbikat basitliği olan bir teklifte bulunduğumuzu zannediyoruz. Bu teklifin mülhem olduğu hulûsu niyet burada toplanan muhterem murahhasların gayrikabili münakaşa olan hüsnü niyetine hitap etmektedir.„

Tevfik Rüştü Bey insanî en büyük bir ehemmiyeti olan bu mes'elenin lâyık olduğu amelî ve müsmir sureti halle iktiran etmesini temenni ederek sözüne nihaüet vermiştir.

* * *

Cenevre 16 (A.A.)— Anadolu Ajansının muhabiri mahsusu bildiriyor:

Tahdidi teslihat komisyonunun Bugünkü içtimaı ruzname tanzimi müzakeresile geçmiş ve bu münasebetle heyeti murahhasamız reisi Tevfik Rüştü Bey atideki beyanatta bulunmuştur:

Bu içtimada ikinci kıraata geçmek tabiidir. Ancak ikinci kıraattan muhtelif noktai nazarlar müvacehesinde müşkülât husule gelmemk için şimdiye kadar arzedilen projeleri ve bilhassa Sovyet ve Çin projesinin ve bu ane kadar teklif edilen sistemlerden tamamiyle başka bir esasta olan Türk Projesinin müzakere edilmesi icap eder ve o vakit birinci kıraattan baki kalan hususat müzakere edildikten sonra ikinci kıraata geçilir. Bu suretledir ki bu içtimada bütün dünyanın haklı olarak beklediği müsbet mesai ile çıkmak mümkün olacaktır.„

Rus teklifi

Moskova 17 (A. A.) — İhzarî tahdidi teslihat komisyonu müzakeratına iştirak eden M. Litvinof demiştir ki : "Reisin evvel emirde Sovyet projesinin münakaşası hakkındaki teklifi bu projenin esaslı bir surette müzakeresini değil mezkûr projenin 1927 projesi hududunu tecavüz ettiği bahanesile reddini istihdaf etmektedir. Sovyet projesi Comte Vernsdorf-un muhtırasında sayılan tekmil mes'elelerin hallî ve diğer tekliflerin de tetkiki imkânını vermektedir. Sovyet projesile 1927 projesi büsbütün başka şeyler olup ayni zamanda tetkik edilmezler. 1927 projesi yalnız fennî mes'elelerin müzakeresini mümkün kılmaktadır.

M. Litvinof beyanatına şu suretle devam etmiştir:

"Teslihatın tahdidi tabiri mevcut teslihatın mecburî tenkisini asla ifade etmeyip hatta bunların tezyidini bile tecviz etmektedir. Bu şekillerde hassaten 1914 harbinden evvel Almrnya ile İngiltere bahrî kumandanları arasında bir münasebet tesisi hakkındaki proje arasında hiç bir fark yoktur. Bu mülâhazat Sovyet murahhaslar heyetini konferansın mesai usullerinin tadili mes'elesini ileri sürmeğe mecbur etmektedir. Bu son senelerdeki hadiseler gittikçe artan harp tehlikesi ve Kellog misakı neticesinde tahaddüs eden tahdidi teslihattan gayri müsait halli bu tadil lehinde tezahür etmektedir.

Sovyet hükûmetinin teşebbüsleri sayesinde Kelloğ misakı Avrupanın en ziyade tehdit edilen mıntakasındaki 8 devlet arasında mütekabilen meriyete girmiştir. Kelloğ misakı Sovyet hükûmetinin nazarında Lokarno itilâfnameleri ve milletler meclisi tarafından tavsiye edilen milletler arasındaki itilâfnameler kadar ehemmiyeti haizdir.

Murahhaslar heyeti umumî ve tam terki teslihatı şimdiki şartlar dahilinde sulhun en tesirli teminatı olarak telâkki etmiş ve etmekte bulunmuştur. Fakat buna ait bulunan proje reddedilmiş olduğundan sovyet hükûmeti teslihatın tedrici ve bir nisbet dahilinde olarak tenkisi hakkındaki projeyi teklif ederek reddi için değil fakat esaslı bir surette teferrüatile tetkik için ruznamenin ilk sırasında müzakere edilmesini rica etmektedir.„

VUKUAT

Şaka yüzünden bir cinayet

Hakkı isminde bir tayfa arkadaşlarının şakasına kurban kitti

Evvelki gece Galatada Mahmudiye caddesinde Hakkı isminde bir tayfanın ölümü ile neticelenen bir cinayet olmuştur. Yaptığımız tahkikata göre bu cinayet sırf bir şaka yüzünden ve şarhoşluk tesiri ile ika edilmiştir.

Kavak sahil sıhhiyesi emrinde bulunan istimbotta ateşcilik ve tayfalık eden dört arkadaş Evelki gün izinli çıkmışlar, eğlenmek üzere Galataya geçerek bir meyhanede kafaları tütsülemişlerdir.

Geç vakit körkütük bir halde meyhaneden çıkan bu adamlar Galata kaldırımlarında piyasa etmeğe, birbirleriyle şakalaşmağa başlamışlardır. Sarhoş kafa ile şakalaşmanın neticesi kabadayılık bahsinde karar kılmış, dört arkadaş yekdiğerine karşı kuvvet ve bıçak kullanmaktaki maharetlerinden bahsetmeğe başlamışlardır.

Bu sırada bunlardan biri belindeki ince lâz bıçağını çekmiş, istimbotta ateşçilik eden karahisarlı Hakkıye tevcih ederek, bıçağın bir insan kalbine nasıl saplanacağını göstermek istemiştir. Sarhoşluğun ve kabadayılık mefkûresinin verdiği bir hız ile bıçak Hakkının tam kalbine saplanmış, zavallı adam:—Amam yandım, diyerek yere yuvarlanmıştır.

Şakanın bu fena neticeye vardığını gören kabadayılar arkadaşlarını orada bırakarak firar etmişlerdir.

Aradan bir müddet geçtikten sonra bir adamın sokakta yattığı Galata merkezine haber verilmiş, zabıta derhal tahkikata başlamakla beraber Müddei umumiliği hadiseden haberdar etmiştir.

Maktulün hüviyeti evvelâ anlaşılamamıştır, fakat tahkikat tamik edilince hakikat meydana çıkmış, maktulün arkadaşları tevkif olunmuştur.

Tahkikata ikinci müstantık Hayrettin B. vaziyet etmiştir.

Müteferrik

Yeni bir tramvaykazası daha oluyordu..

Vatman Ramazanın idaresinde bulunan ve Aksaray-Ortaköy hattında çalışan 51 numaralı tramvay arabası dün öğleden sonra Bayezitten Aksaraya inerken fireni bozulmuş, Lâleli yokuşundan aşağı doğru sür'atle kaymağa başlamıştır.

Arabanın baş döndürücü bir sür'atle yol aldığını gören yolcular can hevli ile tramvaydan atlamağa başlamışlardır. Bereket versin tramvay Lâlelide tevkif edilebilmiş, bu suretle büyük bir facianın önüne geçilmiştir.

Bir genç tabanca ile intihar etti

Hasköyde oturan hamallar kâhyası Hasan ağanın 25 yaşındaki oğlu Mustafa, ailesi ile geçimsizlik yüzünden evvelki gece tabanca ile intihar etmiştir;

Borsa

Kambiyo ve Nukut	Açıldı		Kapandı	
Nukut				
İsterlin İngiliz	991	—	991	75
Dolâr Amerika	202	—	202	—
20 Frank Fransız	158	75	158	75
20 Liret İtalya	213	—	213	—
20 Frank Belçika	112	50	112	50
20 Drahmi Yunan	52	50	52	50
20 Frank İsviçre	782	—	782	—
20 Leva Bulgar	28	50	28	50
1 Florin Felemenk	80	—	80	—
20 Koron Çek İslovak	119	50	119	50
1 Şilin Avusturya	28	50	28	50
1 Rayhşmark Almanya	48	12,50	48	12,50
1 Zeloti Lehistan	22	50	22	50
20 Ley Romanya	24	12,50	24	12,50
20 Dinar Yogo İslâvya	71	50	71	50
1 Çervoneç Sovyet	—	—	—	—
Kambiyo				
Londra 1 İsterlin Kuruş	987	—	987	75
Nüy. bir Türk lirası dolar	0,49	25	0,49	18,75
Paris bir Türk lirası Frank	12	58,50	12	57,50
Milano bir Türk „ Liret	9	38,50	9	38
Bürüksel „ „ „ Belga	3	53,75	3	53,50
Cinevre „ „ „ Frank	2	55,25	2	55
Sofya „ „ „ Leva	68	12,50	68	—
Amsterdam „ „ „ Florin	1	22,25	1	22,25
Madrit „ „ „ Pezeta	3	30,75	3	30
Berlin „ „ „ Mark	2	07,25	2	06,75
Varşova „ „ „ Zeloti	4	37,75	4	37,25
Bükreş 20 Ley Kuruş	24	37,50	24	37,50
Rusya 1 ÇervoneçKuruş	1042	—	1043	

Esham ve Tahvilât	Açıldı		Kapandı	
Tahvilât				
Dahilî İstikraz % 5	93	75	98	50
Düyunu muvahhade % 4	207	75	217	—
Ru. demir yollar İkramiyeli	—	—	—	
A. „ A tertibi % 4 buçuk	—	—	—	—
A. „ D „ „ 4 „	—	—	—	—
A. „ F „ „	—	—	—	—
Galata - Beyoğlu Tünel	—	—	—	—
Hisse Senedatı				
İş Bankası	—	—	—	—
İstanbul Tramvay şirketi	—	—	—	—
Anadolu demir yolu „	23	65	23	70
Osmanlı Bankası	—	—	—	—

Ticaret ve Zahire Borsası

Dünkü Zahire Vasatileri

Cinsi	Azamî ku	Azamî Pa	Asgarî ku	Asgarî Pa
Buğday % Çavdarlı Yumuşak —	—	—	—	—
Kızılca —	—	—	—	—
Sünter —	—	—	—	—
Sert 16	17	10	17	10
Romanya	—	—	—	—
Zahireler				
Çavdar	16	05	16	00
Arpa Mersin yeni	10	10	10	10
Mısır beyaz	13	34	13	35
Un				
Ekstra Ekstra	1350		1345	
Ekstra	1260		1220	
Birinci Yumuşak	1370		1270	
Birinci Sert	1270		1205	
İkinci	—		—	
Afyon Sandıklı Karabiga	2750		2750	
Tiftik Deri Eskişehir	170		170	
„ Yozgat	—		—	
Kabuklu Fındık	—		—	
iç Fındık	105		105	

İstanbul Hayvan Borsası 16-4-929

Et satışları

Cinsi	Okka Fiatı Asgarî Ku	pa	Azamî Ku	pa
Kıvırcık	140		150	
Dağlıç	130		145	
Karaman	125		140	
Karayaka	—		—	
Kuzu	100		150	
Keçi	90		110	
Sığır	55		70	
Dana	70		80	
Manda	45		65	

Diri satışlar

Cinsi	Adet	Kilo Fiatı Asgari Ku	Pa	Azami Ku	Pa
Kıvırcık	—	—		—	
Dağlıç	—	—		—	
Karaman	36	50		52	
Karayaka	—	—		—	
Kuzu	769	40		60	
Keçi	—	—		—	
Sığır	147	10		21	
Dana	2	15		28	
Manda	29	18		27	

Limanda

Bugün gelecek vapurlar

Vapurun ismi	Bandırası	Geleceği liman
Çanakkale	Tür.	Mersinden
Kırım	Sov.	Yafa-İzmirden
Vaterlant	Alman.	Hamburgtan
Rumeliyan	İng.	Liverpoldan
Baktriya	„	„
Kaldea	İta.	Batumdan

Bugün limanımızdan gidecek vapurlar

Vapurun ismi	Bandırası	Gideceği liman
Sardenya	İta.	İskenderiyeye
Semiramis	„	Tiryesteye
Raşit	İng.	İskenderiyeye
Kaldea	İta.	Tiryesteye
Ofella	Alm.	Hamburga
Ankara	Tür.	Hopaya
Abbaziya	İta.	Köstenceye
Albana	„	Varnaya
Daçya	Rom.	Köstenceye
Çar Ferdinant	Bul.	Burgaza
Ad. Hamilton	İng.	Roterdama

İstanbulda tanzım eylediğim tasfiye talepnamelerimi kazaen zayi ettim; bu kerre muhtelit Mübadele komisyonuna müracaat edip yenilerini çıkaracağımdan eskilerinin hükmü yoktur. Kavala mübadillerinden Naci Şükrü

Satılık Arsa

Beyazıt Koska Hasanpaşa furunu Sokağında 2 numaralı hane ittisalinde köşe beşında marmara ve adaiara nazır 500 arşınlık bir arsa satılıktır. Talip olanların ittisalindeki 2 numaralı haneye müracaatları ilân olunur.

Kiralık sayfiye

Büyükadada Nizamda 9 numaralı ev bahçesinde çam ve meyva ağaçları dahil olduğu halde mobileli olarak bütün yaz mevsimi için kiralıktır. Arzu edenlerin matbaamıza müracaatları.

MÜZAYEDE İLE SATIŞ

Hareket münasebetile

Nisanın 19 uncu Cuma günü sabah saat 10 da Osmanbeyde Nargileciyan ezanesinin fevkında Nuri Bey apartımanının 3 numaralı dairesinde bulunan ve Mösyö Aseoya ait müzeyyen eşyalar müzayede suretile satılacaktır

Hakikî ve muhteşem Viyana mamulâtı 6 parçadan mürekkep akaju yemek oda takımı, bronz işlemeli Viyana mamulâtı gayet zarif kadın yazıhanesi, maroken kanape takımı, 58 parçadan mürekkep gayet güzel kristofl çatal bıçak takımı, 36 parçadan mürekkep diğer çatal bıçak takımı, bir çift hakikî Sevr vazoları, oymalı bronzdan mamul tuvalet aynası, haylı kristal bakara ve beyaz maden parçalar, 105 parçadan mürekkep gayet zarif tabak takımı, limoj ve diğer çay ve kahve fincanları, Dom, Gale ve sair vazolar, beyaz maden ve porselen çay takımları, gayet nadide el işi brizbizler ve perdeler, çini sobalar, bronzdan mamul asrî elektrik avizeler, atik Fransız marekterisi mükemmel dikiş makinası, aynalı ve aynasız dolaplar, Singer dikiş makinası, son model bir çift bronz karyola, heykeller, bebekler ve sair biblolar, koltuklar, masa örtüleri, yeni halde hayli muşambalar ve sair eşyalar,

"Vilyam Şpayer„ markalı güzel bir piyano büyük model çaprast telli ve demir çerçeveli, atik Sine ve ipekli Sivas ve Kayseri halıları, Avaniz Tebriz ve Şiraz halıları. Pey sürenlerden yüzde 25 teminat akçası alınır.

İFTİRAKI HAZİN

Hükûmetimiz hesabına İngilterede tahsilde iken ufulü hazini ile ailemizi pek derin bir mateme gark eden Erenköy kız lisesi mezunlarından sevgili kızım Semiha Cevdetin Londradan celbedilen cenazesi bugünkü Perşembe günü saat 3 te Bebek camii şerifinde namazı kılındıktan sonra Rumeli Hisarının Kayalar mevkiinde istirahatgâhı ebediye tevdi kılınacaktır. Hak nuru rahmetine mazhar etsin Amim. Akraba ve ehibbanın saat 3 te Bebek camiinde hazır bulunmaları rica olunur.

Merhumenin ailesi

İlân

Ankarada Salâhaddin Refik bey fabrikası için on beş usta marangoza ihtiyaç vardır. Arzu edenler Galatada Havra sokağında Cemiliye Lâtif Hanında mezkûr şubesine müracaatları.

Beyoğlu sulh mahkemesi İcrasından :

Aliye, Vasfiye, Kerime, Halide hanımlarla Kemal, Münip, Atayı, Vehbi ve Osman Beylerin ve İspiro efendinin şayian ve müştereken mutasarrıf oldukları Beyoğlunda kamer hatun mahallesinde Tepe başı caddesinde 16-18-20 numaralarla murakkam ve kırk bin lira kıymetinde muhammineli maa dükkân Rüveyal oteli namile maruf binanın tahtındaki ufak dükkânın saatçi Dimistoklu Hiristidi efendinin 31 temmuz 929 tarihe kadar tahtı isticarindadır ve bodrum katını teşkil eden kısımda ve yalağı ve terkos Techizatını havi muhtacı tamir ve harap bir metbah ile muntazam Avrupakâri tuğla döşemeli geniş ve tulani salon biçiminde ve ayrica üç küçük Daireyi şamil müşkirat imalathanesi dahi Donas Dobakis efendinin 30 Haziran 1929 tarihine kadar bamukavelename tahtı isticarındadır ve otel kısmını Teşkil eden binanın cümle kapusundan girildikte geniş mermer taşlı merdiven ve zemini mermer taş ile mefruş ve dahilinde iki mermer sütunu havi Genişce bir salon ve yekdiğeri dahilinde zeminleri tahta keza geniş bir salon biçiminde iki odadan başka daha küçük dokuz oda bir büfe bir matbah ve bir halâ ve ikinci katta iki halâ bir çamaşırhane ve ittisalinde genişçe ve çimento döşemeli bir tarasa ve on iki oda bir kiler ve üüncü kattâ iki halâ on altı odadan ibaret olup odalar her iki katta koridorlarla yekdiğerine muttasıl ve zeminleri muşambalı ve arka cihetten halice nezareti kâmileyi haizdir. Bina kâğir ve terkos ve elektririk techizatı ile mücehhez ve dahilindeki ahşap kısmı yağlı boyalı dıvarları nakışlı ve ikinci ve üçüncü kata çıkmak üzere iki taraflı ve ayrıca her kata mahsus servis merdivenlerini havidir. Kabiliyeti taksimiyesi olmamasından naşi bilmüzayede füruhtile şuyuun izalesi hakkında mahkemeden sadır olup kesbi kat'iyet eden ilâm mevkii icraya vazolunmuş ve kanunen merasimi iptidaiyede ifa edilmiş olmakla gayri menkulu mezkûr tarihi ilândan itibaren otuz gün müddetle mevkii müzayedeye konularak işbu müddetin hitamında yani 20 Mayıs 929 Pazartesi günü saat on beşte ihalei evveliyesi icra kılınacağından iştiraya talip olanların kıymeti muhammenenin yüzde onu nisbetinde pey akçasını müstashiben ve daha ziyade malûmat almak isteyenlerin 2836-929 numara ile müracaat eylemeleri ilân olunur.

Zayi — İstanbul icra dairesinin 7980 numaralı dosyasiyle bilvekâle almakta olduğum mebleğe ait tatbik mühürümü zayi eyledim. Yenisinide hakkettirdiğimden eskisinin hükmü olmadığı ve mezkûr mühürle kimseyede borcum olmadığı ilân olunur.

Üsküdar dairei belediyesi Temizlik işleri memuru İshak bin Süleyman

Zayi — Çorlu askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremi ve nüfus kâğıdımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü olmadığı ilân olunur.

Şeheminde toprak sokakta 72 numaralı hanede 320 tevellütlü timur Ali oğlu Ahmet

Emniyet Sandığı müdürlüğünden :

Beşiktaşta mütekait Miralay Ali Şerif Bey tarafından 21-12-925 tarihinde tevdi edilen mebalığa mukabil verilen 41535 cüzdani zayi eylediğini ihbar ettiğinden zaziinden yenisi verileceği cihetle eski bononun zuhurunda hükmü kalmıyacağı ilân olunur.

İLÂN

İdi Millî münasebetile

Osmanlı Banksının Galata, İstanbul ve Beyoğlu Daireleri 23 nisan 929 salı günü kapalı bulunacaktır.

Müzayede ile Satış

Nisanın 19 uncu cuma günü sabah saat 10 da Şişlide Etfal hastahanesi sokağında Miçaki apartmanının 3 numaralı dairesinde bulunan ve muteber bir aileye ait müzeyyen eşyalar müzayede suretiyle satılacaktır.

Pelesenk ağacından ve 9 parçadan mürekkep Viyana mamulâtı gayet güzel yemek oda takımı. Avrupa işi gayet zarif salon takımı, gümüş takımlar vitrini, 8 parçadan mürekkep mahon Viyana mamulâtı yatak oda takımı, salona ait eşyalar, yağlı boya tablolar, gümüş takımları, lâke yatak oda takımı, çay masası, sofra takımı, çay takımları, çiçek vazoları, divan, demir sobalar, muşarabi masa ve rahle, pirinç mangallar, elektrik avizeler, yazıhane odası takımları, portmanto, işleme yastıklar, maroken koltuklar, işleme perdeler, muşambalar, matbah takımları, karyolalar ve sair eşyalar.

Alman markalı güzel bir konser piyanosu Anadolu ve Acem halıları ve Seccadeleri Pey Sürenlerden 100 de 25 teminat akçesi alınır.

Türkiye İş Bankası Meclisi İdaresinden:

1— 12 Mayıs 1929 tarihine müsadif pazar günü saat 15 de Türkiye İş Bankasının senelik âlelâde Heyeti Umumiyesi içtima edecektir.

2— 12 Mayıs 1929 tarihine müsadif Pazar günü saat 16 de heyeti Umumiye fevkalâde bir içtima akt edecektir.

Gerek âlelâde ve gerek fevkalâde heyeti umumiyelerin her ikiside Ankarada Bankanın Umumî Müdürlük binasında içtima edeceğinden muhterem hissedarlarımızın muayyen gün ve saatte bu içtimalarda hazır bulunmaları rica olunur.

Gerek asaleten ve gerek vekâleten elli hisseye malik olan hissedarlar heyeti umumiyelere iştirak edebilirler. Ancak vekâleten gelecek zevatın şahsen dahi hissedar ve rey sahibi olması lâzımdır.

Hey'eti Umumiyelere iştirak edecek olan muhterem hissedarların, malik oldukları hisse senetlerinin miktar ve numaralarını beyan eden bir cedveli ve vekil göndermek istedikleri takdirde bu cedvel ile beraber Şubelerimizden alabilecekleri formüle göre tanzim edilmiş bir vekâletnameyi içtima gününden bir hafta evvel Bankamızın İdarei merkziye veya şubelerine tevdi eylemeleri lüzumu nizamnamei esasimizin (50) nci maddesi icabatındandır.

4— Alelâde ve fevkalâde heyeti umumiyelerin müzakere ruznameleri ayrıca ilân edilecektir.

Rumeli mübadillerinin nazarı dikkatine

Yedlerindeki istihkak mazbatalarına mukabil henüz mal teffiz edememiş olan ve bizzat taşrada uğraşmayı arzu etmiyen mübadillere teshilâtı mahsusa olmak üzere müessesemizce bu hususta tavassuta ve her surette muameleleri deruhte olunur.

İstanbul Balıkpazarı Maksudiye Hanı 3 üncü katta No 35

Mehmet Derviş

Gayri mübadiller tevziat komisyonundan:

Kadıköyünde Cafer Ağa mahallesinde gül sokağında kâin 32 numaralı hanenin bir sene müddetle icarı müzayedeye çıkarıldığından ve nisanın otuzuncu salı günü ihalesi icra kılınacağından talip olanların yevmi mezkûrda saat ikiye kadar Beyoğlunda İmam sokağında 20 numarada komisyona müracaatları.

Kiralık ve satılık köşk

Küçük Çamlıcada Libadede üç pınar mevkiinde Balıkane nazırı merhum Ali Riza Beyin kırmızı boyalı beş oda, ahırları dört kuyusu tulumba su taksimatını havi köşk tarlaleriyle hem satılık ve hem de kiralıktır. Görmek istiyenler içindeki bekçiye pazarlık için de Sirkecide eczacı Beşir Kemal Beye müracaatları.

İstanbul Esnaf Bankasından:

İstanbul Esnaf Bankası hissedaranı 27 mayıs 1929 pazartesi günü saat 14 te şirketin Bahçekapısındaki merkezinde fevkalâde surette in'ikat edecek heyeti umumiyeye davet olunur.

Ruznamei müzakerat:

1 — Sermayenin beş yüz bin liraya çıkarılması.

2 — Nizamnamenin bazı mevadının tadili.

Haşiye — dünkü nüshamızdaki ilânda sermayenin [beş yüz bin liraya çıkarılacağı] Yazılacak iken sehvi tertip olarak (beş yüz) gösterilmiştir. Tashihi keyfiyet olunur.

Posta ve telgraf levazım müdiriyetinden:

1— Vesaiti nakliyede kullanılmak üzere mubayaa edilecek olan 6,000-10000 kilo benzin kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir.

2— 28 nisan 929 tarihine müsadif pazar günü ihalesi icra kılınacağından taliplrin şartname almak için şimdiden münakasaya iştirak için de mezkûr tarihte ve saat on dörtte İstanbulda B.T. levazım müdiriyetinde mubayaat komisyonuna müracaatları.

Aydın sıhhat ve içtimaî muavenet müdirliğinden

9 Kilo meccani kinin münakasa ile mübayaa edileceğinden talip olanların şeraiti anlamak üzere İstanbul sıhhat ve içtimaî muavenet müPiriyeti kalemine müracaatları ilân olunur.

Şirketi Hayriyeden:

Altıncı tarife komisyonunca tetkik edilmiş olan ara iskelelere mahsus ücret tarifesinin bu kerre Ticaret Vekâleti celilesince tatbikına müsaade buyrulduğundan bu tarifenin 20 Nisan 929 cumartesi sabahından itibaren mevkii tatbika vazedileceği muhterem yolcularımıza ilân olunur.

1 — Ara iskelelerinin birinden digerine gidecek yolculardan vapura girilen iskelenin sırasında iskele ise hem aşağı ve hem yukarısı için girilen ve çıkılan iskele dahil olduğu halde altı iskeleye kadar birinci mıntaka, altıdan fazlası için ikinci mıntaka bilet ücreti alınır.

Sıra takip olunmayıpta karşı geçilirse girilen iskelenin karşılığı olan iskelede mezkûr altı iskele meyanında sayılır.

Her iskelenin itibarî karşılıkları berveçhi atidir.

Beşiktaş	iskelesile	Üsküdar	iskelesi	yekdigerine	karşılık	gösterilmiştir.
Ortaköy	„	Kuzkuncuk	„	„	„	„
Kuruçeşme	„	Beylerbeyi	„	„	„	„
Arnavutköyü	„	Çengelköyü	„	„	„	„
Bebek	„	Vaniköyü	„	„	„	„
R. hisarı	„	Kandilli	„	„	„	„
Boyacıköyü	„	A. hisarı	„	„	„	„
İstinye	„	Kanlıca	„	„	„	„
Yeniköy	„	Çubuklu	„	„	„	„
Tarabye	„	Paşabahçesi	„	„	„	„
Kireçburnu	„	Beykoz	„	„	„	„
Buyükdere						
Mesarburnu						
Yenimahalle	„	A. kavağı	„	„	„	„
R. Kavağı						
Altunkum						

2— Yüzbaşıya kadar zabitan nısıf ücret ita eder.

3— Matbu tarifeler iskelelerin münasip mahallerine talik edilmiştir.

Emlâk ve Eytam Bankası Müdürlüğünden:

Satılık Apartıman

1— İstanbulda Beyoğlunda Meşrutiyet mahallesinde mehtap sokağında Meşrutiyet Apartımanı namile maruf olup Bankamızın batapu mutasarrıf olduğu apartımanın satışı müzayedeye konmuştur.

2— Müzayede kapalı zarf usulü iledir. İhale 13 mayıs 1929 pazattesi günü Ankarada İdare Meclisi huzurunda icra olunacaktır.

3— Satın almak istiyenler (8400) liralık teminat vermeğe mecburdurlar. Bu teminat mektubu teklif mektuplariyle beraber ihale gününe yetişmek üzere bizzat Umum Müdürlüğe verilir. Ve yahut taahhütlü olarak posta ila gönderilir.

4— İhale bedeli ihaleyi müteakip, peşindir.

5— Talip olanların İstanbul veya İzmir şubelerimize ve yahut Umum Müdürlüğe müracaatla mufassal şartnamemizi mütalea etmeleri ve müzayedeye iştirak halinde bir lira mukabilinde dir nüshasını alıp teklif mektubuna rapteylemeleri icap eder.

GENÇ HANIMLARA

16 ile 22 yaş arasında Müslüman hanım kızlar talep edilmektedir. Fransızcaya aşina olanlar tercih olunacaktır. Arzu edenlerin mahi halin 25 inci perşembe günü saat 10 dan 11,30 a ve 14 ten 16 ya kadar İstanbulda Tahtakalede kâin Telefon Şirketi işletme Müdiriyetine müracaat eylemeleri.

Edincik Belediyesinden:

Edincik nahiyesi merkezine isalesi mukarrer ve raporları musaddak birisi üç buçuk kilometre mesafede bulunan delikli taş ve diğeri dört buçuk kilometre mesafede bulunan keçili nam menba sularının isale projesinin tanzimi 15 nisan 1929 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle aleni münakasaya vazedilmiş ve 5 mayıs 1929 tarihine müsadif pazar günü saat 16 da Edincik Belediye dairesinde ihalesi mukarrer bulunmuş olmakla işbu projenin tanzimine talip olanların tafsılâtı lâzıme almak ve ihaleye iştirak eylemek üzere Edincik Belediye dairesine müracaatları ilân olunur.

İstanbul Posta ve Telgraf baş Müdiriyetinden:

Münhal 13 lira maaşlı muhabere ve posta memurlukları için bilmüsabaka memur alınacaktır. Müsabaka 25 Ninsan 929 perşembe günü yapılacaktır. Yaşı 18 den aşağı 25 ten yukarı olmıyan taliplerin şeraiti anlamak üzere baş Müdiriyet tahrirat kalemine müracaatları.

Satılık makine

Meşhur Ransom harman makinesinin 24 beygir kuvvetinde az kullanılmış buharla müteharrik zatüiharek lokmobili satılıktır. Çerkes köyünde Emir zade biraderlere müracaat olunması.

Şehremaneti ilânları

Şehremanetinden: Galatada eski Borsa Hanı içinde 6,7,8,11,12,34 numaralı odalar kiraya verilmek için açık müzayedeye konmuştur. 9 Mayıs 929 tarihinde ihalesi olacaktır. Taliplerin şartnemeyi görmek için her gün müzayedeye girmek için mezkûr tarihte levazım müdürlüğüne gelmeleri.

§ Şehremanetinden: Şehremaneti için şoselerde kullanılmak üzere otuz ton soguk asfalt kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartname almak için her gün levazıma müracaatları teklif mektuplarını da 9 Mayıs perşembe günü saat on beşe kadar vermeleri.

kiralık fırın

Yedikule haricinde Kazlıçeşme fırını kiralıktır. Taliplerin Sirkeci istasyon memurlarından Suat Beye müracaatları.

Umumun rağbetini en fazla kazanan otomobil altı silindirli bir motöra malik olandır

Yeni Şevrole ; saatte 100 kilometrodan fazla katedebilen 6 silindirli kuvvetli bir arabadır

General motors Anonim şirketinin Şarkı karip müdürü murahhası Mösyö Louis de la Garde " geçen seneki fevkalâde imalâtının ve Şevrolenin tabi tutulduğu daimî bir terakkiyat politikasının tabiî inkişafının mahsalasıdır „ diyor ve ilâveten yazıyor ki:

" Her sene Şevrole modelleri, yeni tekemmülâta mazhariyeti hasebile bugün en mütevasıt varidat sahiplerinin elde edebilecekleri lüks bir otomobil şeklini almıştır..

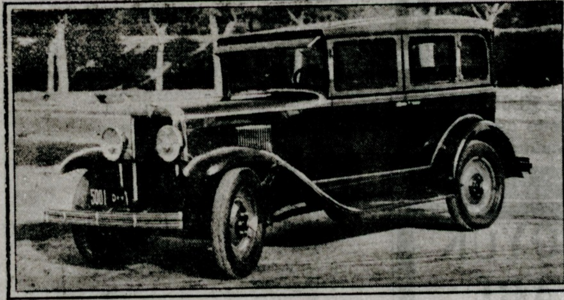
Geçen sene cihan piyasasında bir buçuk milyon Şevrole satılmıştır. Bu rağbeti azime sayesindedir ki uzun zamandanberi kuvveden file isali emelinde bulunduğumuz 6 silindirli bir arabanın imaline muvaffakiyet hasıl olmuştur..

" Esasen epi müddet evvel bütün makinist mühendisler ve alelûmum otomobilciler, 6 silindirli bir otomobilin 4 silindirli arabadan daha hoş ve daha kolay idare edildiğine kanaat getirmişlerdi. fakat General Motors, mutavassıt varidat sahipleri otomobilcilerin bir lüks otomobili idare etmek zevkinden mahrum etmemek mülâhazasile şimdiye kadar bir 6 silindirli araba vücude getirmek istememiştir..

Mösyö Loui de la garde

Fakat, bu altı silindirli arabanın bizzarure imal edilmesi lâzım geleceği ümniyesile ve son dört sene zarfında yeni Şevrolenin en muhtelif şerait tahtında birbirini müteakip bir çok tecrübeler görmesi suretile bugün piyasaya ihraç edileceği ande heman heman mükemmeliyetinin son haddine varmış olarak bulunmaktadır.

4 kapılı, dahili idareli, yeni Şevrolenin en cazip modellerinden biri.

" Bu sene adi 4 silindirli fiatına 6 silindirli bir lüks otomobili takdim edebildiğimizden son derece memnunuz.„

Yeni Şevrolenin ilk müşterisi "son derece memnun ve adeta hayranım.„ diyor.

Durendiş bir İngiliz otomobilcişi olan Mösyö Gornhill yaziyor ki:

"İskenderiyede teslim aldığım ilk Şevrole arabesına nailiyetimden dolayı pek bahtiyar ve adeta mütehayyirim.

6 silindirli bir lüks arabanın 4 silindirlinin fiatına satılabilmesi cidden şayanı hayrettir. Beni en ziyade memnun eden evsaf, arabanın sür'ati ve cevvaliyetidir. İktisadî olması ise ayrıca mühim bir amildir. Şimdi ise otomobilimi bir müddettenberi istimal ettiğim halde bile bir ğalon benzin ile 40 kilometroluk bir mesafe kat'edebiliyorum.

Şimdiye kadar dün fiatlı arabalarda görülmemiş yeni evsaf ve tekemmülatı inşaiye

" Şevrolenin fiatina 6 silindirinin vücude getirilmesi esasen calibi dikkat olduğu gibi bu derece mükemmel bir tarzda inşa edilmesi de şayanı hayrettir. Supapların otomatik yağlama tertibatı cidden parlak bir tekemmüldür..

Yeni şevroleden bahs eden meşhur bir mühendis bu mealde beyanatta bulunmuştur: Bir inkilâp yapmış olan otomatik yağlama tertibatı ancak yeni arabanın calibi dikkat mihaniki evsafından biridir. Sabık modele nazaren %20 nispetinde fazla bir sür'at ve o nispette bir kapış ilâvesiyle iktifa etmeyen Şevrole mühendisleri sür'atle gaz pedaline basıldığı vakıt işleyen bir kapış tulumbası ilâve etmişlerdirki kalabalık caddede serbest bir nokta açıldığı ande ileriye atılabilmeniz imkânını temin eden şayanı dikkat bir menfaattir.

Eski sifon yerine A. C. marka bir benzin tulumbası kaim olmuştur. Karter bir yağ filtiresile teçhiz edilmistir. Bu sayede yağ tasfiye edileceğinden uzun müddet istimaline medar olur ve bu da otomobilcilerin takdir ettikleri diğer bir iktisat menffaatidir.

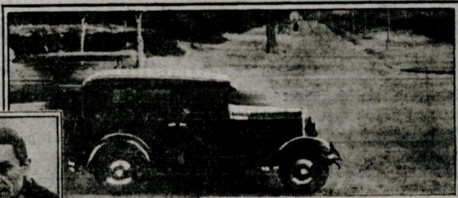
Şevrolenin karboratoruna bu kapış tulumbasına ilâve edilmiş gaz pedalianında basıldığı vakit makineye daha fazla bir kudret verir.

Meşhur yarışçı Robert Benoistnin şahadatı:

" Heman anî bir surefte saatte 95 kilometro tufmağa muvaffak oldum„.

Robert Benoist 1927 senesi dünya şampiyonu, Avrupa, İtalya, İngiltere, İspanya ve Fransada büyük otomobil mükâfatları kazanmıştır.

6 Silindirli Şevrole, vasi yollarda saatte 100 Kilometro kemali sühuletle kateder.

Robert Benoist, 1927 senesinde A. C. F. (Fransa) İngiltere, İtalya, İspanya, ve Avrupanın büyük mükâfatlarını kazanmış ve o sene dünya şampiyonu ilân edilmiştir. İşte en meşhur Fransız yarışçısının yeni Şevrole üzerinde bir tecrübede bulunduktan sonraki şahadatı:

" Ben, bir seri arabasını tecrübe ettim ve onu idare etmekteki fevkalâde sühulete hayran oldum. Heman ani olarak saatte 95 kilometroluk bir sür'ate vasıl oldum, ve ayni sühuletle insandımı seyrine kadar yavaşladım..

" Her kesin arabasını böyle bir sür'atle sevku idare etmek istemiyeceği Bedihidir. Fakat Şevrolenin bu sür'ate kolayca vasıl olabilmek kabiliyetine ve tarzı inşasının mükemmeliyetine büyük bir delil teşkil eder..

" Diğer taraftan şehir dahilinde en kalabalıklı caddelerde idare etmek için Şevrole, son derece lâtif ve otomobilcinin elinde gayet mutidir. Bu araba 6 katlı bir garajın rampasını kemali sühuletle ve emsalsiz bir itaatle tırmanmak imkânını vermiştir.

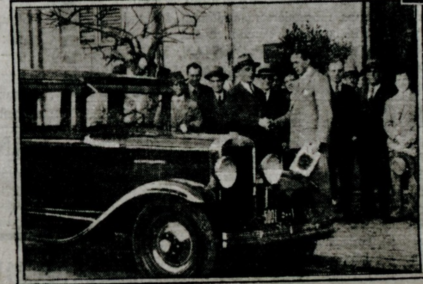
" Velhasıl bu otomobil, şimdiye kadar kullandığım seri otomobillerin en kolay idare edilebilendir. Fikrimce ucuz fiatlı bu altı silindirli Şevrole arabası otomobilcilerin ihtiyacatına elverişli lüks bir otomobildir..

Yeni renkler ve yeni modeller

Yeni Şevrolenin cazip şekli haricisinden her yerde bir lisanı sitayişle bahs olunmaktadır. Renkler; karoserilerin muhtelif stillerine şayanı hayret bir surette tetabuk edecek tarzda intihap olunmuştur.

Tamamen kapalı yeni bir model mevcuttur ki bu model kapotunun arka kısmı açılabilir ve bu suretle arzuya göre açık veya kapalı bir araba vücude getirilir.

Krom kaplamaları, nikelli aksamının parlaklığını muhafaza ve solmasını meneder. Bu da her yerde otomobil sahiplerinin takdir ettikleri bir menfaattir.

M.T. Cornhill, ilk 6 silindirli Şevrole otomobilini teslim alırken diyör ki: 6 silindirli otomobili 4 silindirlinin fiatina nasıl imal ettiğine şaşıyorum.

Mes'ul Müdürü: M. Agâh